

Criminaliteit van Outlaw Motorcycle Gangs en hun leden in Nederland in beeld

Criminaliteit van Outlaw Motorcycle Gangs en hun leden in Nederland in beeld

Eenheid Landelijke Expertise en Operaties

Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies

In opdracht van de Nationaal Intelligencecoördinator van de politie en de Politiechef van de Eenheid Landelijke Expertise en Operaties zijn in 2024 strategische fenomeenbeelden opgesteld. Deze hebben betrekking op de geprioriteerde veiligheidsthema's van de politie zoals opgenomen in de Nationale Intelligence Agenda (NIA). Een van de NIA-thema's is SOC geweld. Onderdeel van SOC-geweld is de aanpak van Outlaw Motorcycle Gangs (OMG). Omdat de OMG-problematiek niet goed in dit fenomeenbeeld kon worden geanalyseerd is een separaat criminaliteitsbeeld OMG's en hun leden in Nederland opgesteld.

Samenvatting

Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) zijn medio vorige eeuw vanuit de Verenigde Staten over de hele wereld verspreid. Het Nederlands OMG-landschap is in de periode 2014-2020 sterk veranderd: het aantal clubs en het aantal leden is toegenomen. In de afgelopen jaren daalt het aantal leden van verboden clubs. In Nederland zijn anno 2024 zeven clubs verboden: Catervarius, Bandidos MC, Satudarah MC, Hells Angels MC, No Surrender MC, Calow Wagoh MC en Hardliners MC.

Sinds 2020 zijn er in Nederland minder grote clubs met veel chapters en leden gevestigd. Daarvoor in de plaats zijn tientallen kleine clubs met weinig leden gekomen. Leden van een aantal verboden OMG's richten soms nieuwe clubs op. De colours van deze clubs kennen vaak opvallende overeenkomsten met de colours van de verboden club.

De criminele carrière van OMG-leden verschilt sterk tussen de in Nederland gevestigde clubs. Zo zijn er clubs waar minder dan de helft van de leden ooit veroordeeld is voor een misdrijf, maar er zijn ook clubs waar ruim driekwart van alle leden ooit veroordeeld is. Het gaat daarbij om ernstige delicten als geweldsdelicten, drugsdelicten en vuurwapendelicten. Leden van clubs die pas in de afgelopen jaren zijn opgericht hebben gemiddeld relatief veel antecedenten voor deze categorieën delicten. Voor een deel zullen deze delicten gepleegd zijn voordat iemand lid werd van een OMG.

Als het actuele criminele gedrag in de periode 2020-2023 wordt geanalyseerd dan blijkt het aantal misdrijven waar OMG-leden van verdacht worden iets gedaald te zijn. Ook als rekening wordt gehouden met het dalende aantal leden. De twee typen misdrijven waar leden het vaakst van verdacht worden zijn verkeersmisdrijven en geweldsmisdrijven. De som van deze delicten beslaat de helft van alle verdenkingen van misdrijven. Het gemiddeld aantal geweldsdelicten per lid verschilt sterk tussen OMG's. Vooral leden van recent opgerichte OMG's zijn vaak verdachte van een geweldsmisdrijf. Het geweld is niet alleen gericht tegen leden van andere clubs of burgers maar regelmatig ook tegen eigen leden. Leden worden dan in bad standing uit de club gezet.

In de onderzoeksperiode zijn 516 OMG-leden in 455 opsporingsonderzoeken verdachte van de handel in of productie van drugs. In slechts 26 van deze opsporingsonderzoeken is er ook een verdenking van een geweldsdelict. Een andere opvallende uitkomst is dat leden van verschillende OMG's regelmatig samenwerken bij de handel of productie van verdovende middelen in plaats van elkaar te beconcurreren. Bij het grootste deel van de criminele activiteiten van OMG-leden lijkt de rol van de club beperkt. Leden maken wellicht gebruik van de reputatie van de club en van het netwerk maar begaan hun criminele activiteiten niet met andere leden van de club. In een klein aantal drugsonderzoeken zijn meerdere leden van een OMG of in samenwerking met leden van supportclub of van een voortzetting verdachte. In slechts vier drugsonderzoeken lijkt de verdovende middelenhandel het werk van een chapter van een OMG. Andere delicten die door chapters van OMG als geheel worden gepleegd zijn afpersing en bad standings.

De leden van clubs die sinds 2018 zijn opgericht worden vaker van misdrijven verdacht dan de leden van verboden clubs en niet verboden clubs die tenminste acht jaar in Nederland gevestigd zijn. Leden van nieuwe clubs zijn verdacht van drie keer zoveel geweldsdelicten dan

leden van traditionele clubs en anderhalf keer zoveel als de leden van verboden clubs. Leden van nieuwe clubs zijn ook vaker verdachte van georganiseerde vormen van criminaliteit dan de leden van traditionele of verboden clubs. Het lijkt er sterk op dat de motieven om lid te worden van een OMG voor de nieuwe generatie leden anders is dan voor de oudere leden. Vrijbuitersmentaliteit en broederschap zijn minder belangrijk dan status en criminele mogelijkheden.

OMG's vormen hechte en gesloten organisaties waarbij loyaliteit aan de club voorop staat en een cultuur waarin het plegen van strafbare feiten niet alleen wordt gedoogd, maar zelfs gestimuleerd, vergemakkelijkt en opgedragen.

De aantrekkingskracht van OMG's of het outlaw imago blijft voor bepaalde groepen mannen onverminderd groot. De individualisering en de behoefte aan een outlaw broederschap blijft aantrekkelijk voor sommige mannen, in het bijzonder voor mannen met een strafblad.

Inhoud

Samenvatting	6
1. Inleiding	10
1.1 Aanleiding.....	12
1.2 Onderzoeksopzet	12
1.3 Outlaw Motorcycle Gangs.....	13
1.4 Leeswijzer	14
2. Nederlands OMG-landschap	16
2.1 Inleiding.....	18
2.2 Aantal clubs en leden.....	18
3. Criminaliteit	24
3.1 Inleiding.....	26
3.2 Criminele carrière	26
3.3 Actueel criminele gedrag	29
3.4 Rol van OMG bij georganiseerde criminaliteit leden	40
4. Nieuwe clubs	44
5. Gevolgen, impact	50
6. Criminaliteitsrelevante factoren	54
7. Verwachtingen	58
8. Bronnen	62

Inleiding

1.1 Aanleiding

Begin 2021 heeft de leiding van de Dienst landelijke informatieorganisatie (DLIO) besloten vierjaarlijks fenomeenbeelden te maken op de geprioriteerde thema's uit de Nationale Intelligence Agenda (NIA). De aanleiding hiervoor is de noodzaak en verplichting om als informatieorganisatie van de politie gedegen kennis en inzicht op de NIA-thema's te genereren, in overeenstemming met de afspraken die in het Platform Intelligence Organisatie (PIO) zijn gemaakt om nationale operationele, tactische en strategische beelden te maken.

De kennis en inzichten uit die beelden dienen als input voor nationale en internationale strategieën en tactieken van de politie die de basis kunnen vormen voor beleidsadviezen en prioritering van beleid, beleidsprogramma's en projecten. Op nationaal niveau valt hierbij onder meer te denken aan de IPS 2.0 beleidscyclus. Op internationaal niveau zal een oplevering medio 2024 aansluiten bij de Serious Organised Crime Threat Assessment (SOCTA)-beleidscyclus van Europol (brief DLIO aan portefeuillehouders, 7 maart 2023).

Binnen het domein van de geprioriteerde NIA-thema's worden fenomeenbeelden gemaakt op de volgende thema's:

- Serious Organised Crime Drugs
- Serious Organised Crime Geweld
- Mensenhandel
- Cybercrime
- Milieucriminaliteit

Een focuslijn binnen het NIA-thema SOC Geweld is Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). De indeling van OMG's als onderdeel van SOC-geweld is arbitrair. Immers leden van OMG's houden zich ook bezig met de handel in verdovende middelen en/of mensenhandel. Een criminaliteitsbeeld exclusief gericht op geweld doet geen recht aan de activiteiten van (leden van) OMG's. Daarom is besloten om een separaat beeld van OMG's op te stellen. Dit criminaliteitsbeeld verschilt van de fenomeenbeelden SOC-drugs, SOC-geweld, mensenhandel en cybercrime omdat niet de criminele activiteit centraal staat maar de dadergroep.

1.2 Onderzoeksopzet

Het doel van het criminaliteitsbeeld is het verkrijgen van inzicht in de ontwikkelingen en de criminele activiteiten van (de leden van) OMG's ten behoeve van een nationale en internationale fenomeenstrategie van de politie. In dit criminaliteitsbeeld worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord.

1. Wat is de ontwikkeling in aard en omvang van het aantal OMG's en leden van deze clubs in Nederland? Hoe ziet deze ontwikkeling eruit voor verboden clubs?
2. Hoe ziet de criminele carrière van OMG-leden eruit?
3. Wat is de aard en omvang van het actuele gedrag van OMG-leden?
4. Welke rol speelt de OMG bij de georganiseerde misdaad die gepleegd wordt door de leden?
5. In welke mate verschilt het criminele gedrag van leden van nieuwe clubs in vergelijking met traditionele clubs en verboden clubs?
6. Wat zijn de gevolgen/ impact van OMG's op de Nederlandse samenleving?
7. Welke criminaliteitsrelevante factoren zijn van invloed op de aantrekkingskracht van OMG's?

8. Wat zijn de verwachtingen over de ontwikkeling van OMG's in Nederland (de omvang, werkwijze, betrokkenen en maatschappelijke gevolgen) voor de komende jaren?

Er wordt in opdracht van het WODC door het NSCR (samen met de Erasmus Universiteit) onderzoek gedaan naar de effecten van de civiele verboden van OMG's. In de afgelopen jaren zijn zes OMG's en een outlaw gang in Nederland verboden. Dit onderzoek wordt in 2025 gepubliceerd dat betekent dat de resultaten van dit onderzoek niet konden worden meegenomen in dit beeld. In dit criminaliteitsbeeld is niet gekeken naar de effecten van de civiele verboden.

Dit criminaliteitsbeeld wordt gebaseerd op politiegegevens. Binnen de politie bestaat er een intelnetwerk dat actief informatie verzamelt en analyseert over OMG's, zoals bijvoorbeeld het lidmaatschap. Uit de politiestructuren kunnen gegevens worden gehaald over de criminele carrière van OMG-leden en over hun actuele criminele gedrag. In hoofdstuk 3 wordt dit verder uitgewerkt. Naast politiegegevens zijn vonnissen over OMG's en OMG-leden gebruikt. Tevens worden de resultaten van wetenschappelijke onderzoeken meegenomen in dit onderzoek.

1.3 Outlaw Motorcycle Gangs

Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) ontstonden in de jaren dertig van de vorige eeuw in de Verenigde Staten. Na de tweede oorlog groeide OMG's in de VS sterk. OMG's vormden een sociaal netwerk voor teruggekeerde oorlogsveteranen. Halverwege de twintigste eeuw hebben zich over de hele wereld duizenden chapters van OMG's gevestigd (Dowling & Morgan, 2021a).

In Nederland vindt de outlawbikerssubcultuur begin jaren 70 van de vorige eeuw weerklank bij groepen jongeren die in Engeland en Duitsland worden aangeduid als rockers en in Nederland nozems worden genoemd; jongeren uit de arbeidersklasse die in de outlawbikerssubcultuur een mogelijkheid zien om (tijdelijk) te ontsnappen aan het maatschappelijk keurslijf waarin zij zich gedwongen voelde. De jongeren gaan overdag naar school of werk, maar in hun vrije tijd kleden zij zich om in een met fietskettingen behangen leren jack waarna zij groepsgewijs op opgevoerde brommers rondscheuren. Helemaal onschuldig is het niet. Er vinden vernielingen, vechtpartijen en mishandelingen plaats (Dooms, 1976).

Maar voor veel jongeren stopt hun betrokkenheid bij dergelijke groepen en het daarmee gepaard gaande geweld weer op het moment dat zij worden opgeroepen voor militaire dienst of een gezin stichten. Een aantal jongens van de Kreidlerploeg Oost in Amsterdam maakt echter de overstap van brommers naar motoren en wordt in 1978 het eerste officieel erkende chapter van de Hells Angels in Nederland. De Nederlandse Hells Angels worden in korte tijd een beruchte verschijning in het Noord-Hollandse uitgaansleven. Al snel volgen veroordelingen voor het verstoren van een schoolfeest en het mishandelen van een snackbareigenaar.

Wat wellicht ooit begon als puberaal verzet tegen de gevestigde orde, ontwikkelt zich door de jaren heen tot een kernwaarde binnen het outlawbikermilieu: voor outlawbikers komen hun club en hun 'broeders' binnen de club op de eerste plaats, ook wanneer de regels van de club botsen met die van de conventionele maatschappij. Gewelddadige sancties of met mishandeling gepaard gaande 'bad standings' na het overtreden van club regels en de van clubwege opgelegde zwijgplicht tegenover politie en media illustreren in de ogen van de politie en het lokaal bestuur dat outlawbikers zich niet alleen buiten de wet, maar vaak ook boven de wet

plaatsen. Dergelijk gedrag blijft bovendien niet beperkt tot de eigen kring. Ook 'burgers' worden regelmatig geconfronteerd met outlawbikers die zich, gesterkt door hun getalsmatig overwicht, aan god noch gebod lijken te storen. In voorkomende gevallen lijkt het geweld een direct gevolg van betrokkenheid bij zware en georganiseerde misdaad. Omdat partijen betrokken bij illegale transacties in geval van onenigheid geen beroep kunnen doen op conventionele manieren van conflictbeslechting, is geweld volgens sommigen een intrinsiek onderdeel van georganiseerde misdaad (Van de Bunt & Kleemans, 2007). Zo moet volgens een kroongetuige de gewelddadige dood van drie leden van het Limburgse Nomads charter van de Hells Angels in 2004 worden gezien als een poging een conflict tussen de Nederlandse Hells Angels en een Colombiaans cocaïnekartel te voorkomen (Van den Heuvel & Huisjes, 2009).

In 1996 hadden de in Nederland gevestigde Outlaw Motorcycle Gangs de Raad van Acht opgericht (ook wel aangeduid als de Dutch Council of de Raad). De Raad zorgde ervoor dat tot 2011 er slechts een klein aantal Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) in Nederland gevestigd waren. De Raad zou zijn opgericht om conflicten tussen OMG's te voorkomen. De Raad besliste bijvoorbeeld of een motorclub zichzelf een 'MC' mocht noemen. De Raad bepaalde tevens welke club waar actief mocht zijn (Landelijke Eenheid, 2014).

Eind 2013 is de Raad na ruim 17 jaar opgeheven, nadat eerder de Demons MC en de Black Sheep MC eruit stapten. Satudarah MC was al in 2011 uit de Raad gezet, na onenigheid met de Hells Angels MC over hun vriendschappelijke contacten met Hells Angels-rivaal, Bandidos MC (Landelijke Eenheid, 2014).

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken worden de onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 wordt het aantal OMG's en leden in Nederland beschreven en de internationale ontwikkeling van de tweede grootste in Nederland opgerichte OMG's. In hoofdstuk 3 wordt de criminele carrière van OMG-leden beschreven en wordt het actuele criminele gedrag van OMG-leden uit de periode 2020-2023 geanalyseerd. In hoofdstuk 4 wordt onderzocht in welke mate de aard en omvang van het criminele gedrag van leden van clubs die recent zijn opgericht verschilt van dit gedrag van leden van verboden clubs en andere Nederlandse OMG's. In het daaropvolgende hoofdstuk worden de gevolgen van het criminele gedrag van OMG's beschreven. In hoofdstuk 6 worden criminaliteitsrelevante factoren voor de aantrekkingskracht van OMG's geanalyseerd en het rapport wordt afgesloten met een verwachting over de ontwikkeling van OMG's in Nederland.

Voor een beschrijving van de organisatie, structuur en de interne regels van een OMG wordt verwezen naar het kennisdocument Outlawbikers in Nederland (Landelijke Eenheid, 2014).

2

Nederlands OMG-landschap

2.1 Inleiding

In Nederland zijn verschillende varianten Outlaw gangs actief. Deze gangs worden gekenmerkt door een aantal overeenkomsten en verschillen. Alle gangs maken gebruik van colours of vesten met symbolen, die staan voor onverschrokkenheid, gevaar en bij andere angst inboezemen. De clubs zijn niet vrijelijk toegankelijk maar mannen (alleen mannen kunnen lid worden) moeten door een zittend lid worden voorgedragen. Tevens is het, buiten ziekte en pensionering, niet mogelijk om de club op eigen initiatief te verlaten. De club heeft strenge regels waar ieder lid zich aan moet houden. De club kent een duidelijke hiërarchie.

In Nederland kunnen grofweg drie categorieën Outlaw clubs worden onderscheiden: de traditionele Outlaw Motorcycle Gangs (waar de leden over een motor moeten beschikken), Outlaw Gangs (zonder motorverplichting) en Brotherhoods (ook zonder motorverplichting). Sommige van deze clubs hebben ook supportcrews. De toelatingseisen voor supportcrews liggen een stuk lager dan voor de andere categorieën. In dit onderzoek worden supportcrews niet meegenomen. Naast supportcrews kunnen supportclubs worden onderscheiden. Supportclubs kennen dezelfde toelatingsregels en vereisten als OMG's. Dit kunnen zelf ook OMG's, OG's of Brotherhoods zijn. Deze clubs zijn vaak opgericht door een OMG (bijvoorbeeld de Red Devils MC support van de Hells Angels MC) en dienen soms als opleidingsinstituut voor de gesupporterde OMG. Voor de leesbaarheid worden al deze drie soorten clubs in deze rapportage aangeduid als OMG's.

Onderdeel van de integrale aanpak van OMG's was het aanpakken van vrijplaatsen. Clubhuizen van OMG's zijn niet vrij toegankelijk en daarmee kunnen ze gezien worden als vrijplaatsen (Huisman & Jansen, 2012). De integrale aanpak is erop gericht geweest om zoveel mogelijk clubhuizen te sluiten; daardoor is het lastig om een betrouwbaar en valide beeld van de chapters te schetsen. Medio 2024 had de politie aanwijzingen dat de Hells Angels MC 18 charters in Nederland gevestigd hadden. Verder had Satudarah MC 14 chapters, No Surrender 16, Originals MC 12, Supremos MC 12, Red Devils 10, Trailer Trash MC 10 en Bandidos MC 6.

2.2 Aantal clubs en leden

De gegevens voor dit onderzoek zijn afkomstig uit politieregistraties. Binnen de politie is een netwerk ingericht dat actief intelligence over OMG's en hun leden verzamelt.

In 2014 waren er veertien OMG's in Nederland gevestigd. Tussen 2009 en 2016 verviervoudigt het aantal OMG-leden. Die groei komt bovendien voor een groot deel op het conto van relatief jonge clubs als No Surrender en Bandidos (in Nederland gevestigd in 2014). Terwijl het aantal Hells Angels chapters tussen 2009 en 2016 steeg van 9 naar 18, groeide Satudarah uit van 9 tot 37 chapters. Voor het in 2013 opgerichte No Surrender werden in 2016 al 31 chapters geteld. Deze snelle groei valt moeilijk te rijmen met de strenge en langdurige initiatieperiode waar outlaw motorclubs van oudsher om bekend staan. Alvorens een door de club geselecteerd iemand lid kan worden, dient hij de zogenoemde hangarroundperiode gevolgd door de prospectperiode te doorlopen, waar individuele leden hun geschiktheid voor het chapter moeten aantonen om volwaardig lid te mogen worden. Onder normale omstandigheden kan dit maanden tot zelfs jaren duren (zie bijvoorbeeld Van Deuren, 2023).

Tabel 2.1 Aantal OMG's per klasse aantal geregistreerde leden (absoluut en relatief)

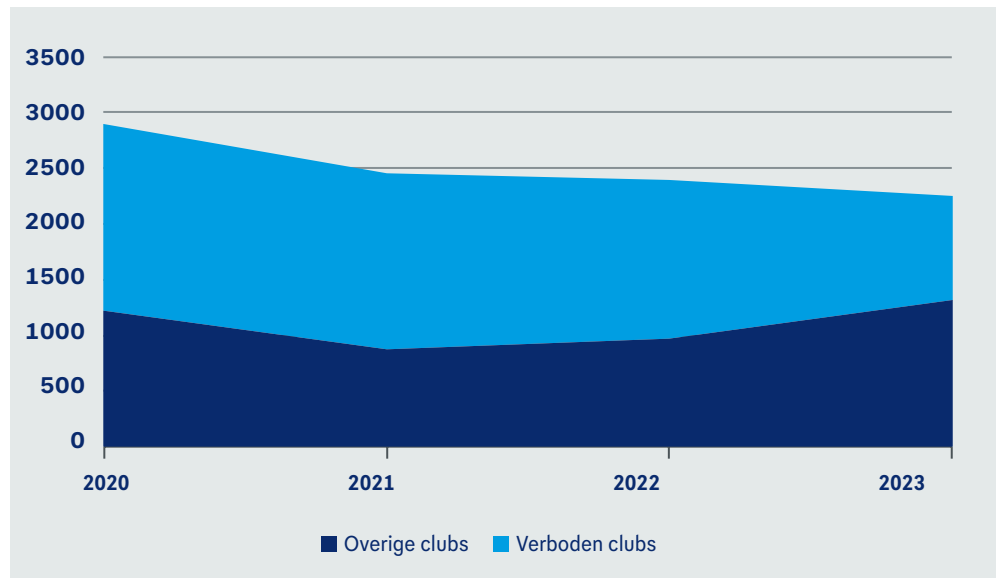
Bron: Politie 2024

Klasse	Frequentie	Percentage
1 tot 6	24	29%
1 tot 10	14	17%
10 tot 15	12	14%
15 tot 20	7	8%
20 tot 25	6	6%
25 tot 30	4	5%
30 tot 50	6	7%
50 tot 100	8	10%
100 - 500	3	4%
	84	

Het OMG-landschap in Nederland is inmiddels sterk versplinterd en bestaat tegenwoordig uit veel relatief kleinere clubs. De politie heeft begin 2024 zicht op 84 verschillende clubs. In tabel 2.1 zijn klassen gemaakt van het aantal bij de politie bekende leden per club. Van bijna de helft van alle geïdentificeerde clubs in de periode 2020-2023 waren maximaal tien leden bekend. Een volwaardig chapter (afdeling) van een OMG heeft ten minste zes (niet-gedetineerde) leden om volwaardig te kunnen functioneren (Landelijke Eenheid, 2014). Van 24 clubs waren zelfs maar maximaal 5 leden geïdentificeerd. Terwijl van elf clubs meer dan vijftig leden bekend waren.

Figuur 2.1: Aantal geregistreerde OMG-leden en aantal leden verboden clubs periode 2020-2023

Bron: Politie 2024

Het aantal leden van OMG's lijkt in de periode 2020-2023 gestaag te dalen. Al dient hierbij rekening te worden gehouden met het verminderde zicht op de clubs, mede doordat de leden van verboden clubs zich niet meer in het openbaar (mogen) laten zien, waardoor de werkelijke daling mogelijk minder sterk is. De integrale aanpak van OMG's en de civiele verboden hebben ertoe geleid dat OMG's minder zichtbaar zijn in het publieke domein. De daling is het grootst bij de verboden OMG's: 43 procent minder geregistreerde leden in de periode 2020-2023. Sinds 2021 neemt het aantal leden van niet-verboden clubs toe. Het grootste deel van de daling komt op rekening van leden die gestopt zijn. Andere leden zijn overgestapt naar een andere OMG. Voor een deel gaat het daarbij om clubs die na het verbod zijn opgericht. Zo zijn leden die in 2018 als lid van Satudarah MC stonden geregistreerd overgestapt naar Singa19 (13x) en Darahbaru (6x). Verder zijn zeven Satudarah-leden overgestapt naar andere clubs die inmiddels ook verboden zijn. Van de leden van No Surrender MC uit 2018 zijn er in 2023 negen naar de nieuwe club Black & Silver MC overgestapt, zes naar Kings Syndicate en zes naar Crypto. De leden van de Hells Angels laten een ander beeld zien: slechts vier leden zijn overgestapt naar een andere club. Ook leden van Bandidos MC zijn beperkt overgestapt. Een deel van de leden van Caloh Wagoh is overgestapt naar de DSC-brotherhood. DSC staat waarschijnlijk voor Death Squad Crips. Gelet op het eerdere lidmaatschap van een deel van de leden en het gebruik van de kleur blauw lijkt het een wederopstanding van de bende Crips.

Tabel 2.2 Aantal leden per OMG met ten minste dertig geregistreerde leden in een jaar en leeftijd periode 2020-2023

	2020	2021	2022	2023	Gemiddelde leeftijd
Animals MC	40	40	39	17	45
Bandidos MC	64	86	87	67	45
Black & Silver MC		nvt	17	42	36
Black Jackets	63	38	37	8	47
Black Sheep MC	73	77	54	54	53
Caloh Wagoh MC	94	83	80	39	44
Crypto MC	25	42	41	43	42
Darahbaru MC	12	29	31	31	44
Hardliners MC	35	111	103	77	38
Hells Angels MC	353	307	294	250	54
Kings Syndicate MC	47	52	43	46	42
Loudness the Hangout 667	35	25	28	25	42
Loyalty Holland	nvt	12	36	24	38
No Surrender MC	341	307	264	191	43
Originals MC	32	68	67	54	44
Red Devils MC	111	121	84	55	50
Rogues MC	48	36	28	15	46
Sama Sama Brothers	29	44	46	23	44
Satudarah MC	711	588	541	286	46
Saudarah	74	53	49	27	39
Scamps	29	29	14	10	51
Sin Miedo Brotherhood	11	79	81	76	38
Supremos MC	nvt	26	45	71	37
Trailer Trash Travellers MC	94	86	87	72	45
Untouchables MC	21	33	28	24	36
Veterans MC	42	38	33	16	52
Yellow Snakes MC	23	21	30	31	46

De daling beperkt zich niet tot de clubs die na 2011 zijn opgericht, maar wordt ook gezien bij clubs die al decennia bestaan, zoals de Animals MC, Rogues MC en Veterans MC.

Als naar de leeftijd van de leden wordt gekeken dan bestaat er een relatie tussen de gemiddelde leeftijd van de leden van een club en het aantal jaren dat een club bestaat. Hoe korter de club bestaat hoe lager de gemiddelde leeftijd van de leden. In juni 2022 is Black & Silver MC opgericht. Het logo en de colours van de club vertonen grote overeenkomsten met de colours van de in Nederland verboden organisatie No Surrender. De club is mede opgericht door leden die (naar eigen zeggen) in bad standing uit No Surrender zijn gezet, maar ook oud-leden van andere clubs zijn lid geworden. De gemiddelde leeftijd van de leden bedraagt 36 jaar.

Internationaal

Het Nederlands OMG-landschap onderscheidt zich op ten minste twee punten van de situatie in andere landen. Ten eerste zijn verboden van OMG's in andere landen uitzonderlijk. In Duitsland zijn regelmatig chapters van clubs verboden maar het verbod van een gehele club is zeldzaam. Satudarah was de eerste club die in Duitsland volledig verboden werd. Begin 2024 is in Noorwegen Satudarah MC verboden. Ten tweede onderscheidt het Nederlands OMG-landschap zich door de sterke versplintering. In vrijwel alle andere landen is de versplintering minder groot.

Grote Nederlandse OMG's als Satudarah en No Surrender vestigen nog altijd nieuwe chapters over vrijwel de hele wereld. Op basis van sociale mediaberichten bestaat No Surrender MC World uit 76 chapters in 12 landen. De meeste chapters (29) zijn in Spanje gevestigd gevolgd door Nederland (15). De chapters beslaan twee werelddelen: Europa of Azië. Satudarah World bestaat, op basis van sociale mediaberichten, uit 89 chapters in 14 landen. De chapters bevinden zich in Europa, Azië, Afrika, Oceanië, Noord- en Zuid-Amerika. Het grootste aantal chapters is in Indonesië gevestigd (22), Nederland (14), Marokko (8) en België (7).

Andersom zien we ook dat buitenlandse OMG's zich in Nederland vestigen zoals een van Duitslands grootste OMG's Gremium MC, dat zich in 2018 in Nederland vestigde. Vakeso Drom MC Europa deelde op facebook een internationaal chapter overzicht. De club geeft aan acht Belgische chapters te hebben en drie Nederlandse. Verder geeft de club aan afdelingen in Frankrijk, Engeland en Spanje geopend te hebben.

Lauchs en Bain (2023) hebben op sociale media gezocht naar het aantal chapters van de drie grootste in de Verenigde Staten opgerichte OMG's en hun supportclubs buiten de Verenigde Staten. Het gaat om de Hells Angels, Bandidos en Outlaws. De eerste twee zijn al enige tijd in Nederland gevestigd. Outlaws MC heeft in 2024 een eerste prospect-chapter in Nederland geopend. De Hells Angels beschikken buiten de Verenigde Staten over 504 chapters en 380 chapters van supportclubs. Bandidos MC heeft 308 chapters met 151 chapters van supportclubs terwijl de Outlaws MC buiten de Verenigde Staten 280 chapters en 101 chapters van supportclubs hebben opgericht. Buiten de Verenigde Staten is ruim twee derde van alle chapters van de drie clubs en hun supporters in Europa gevestigd.

3

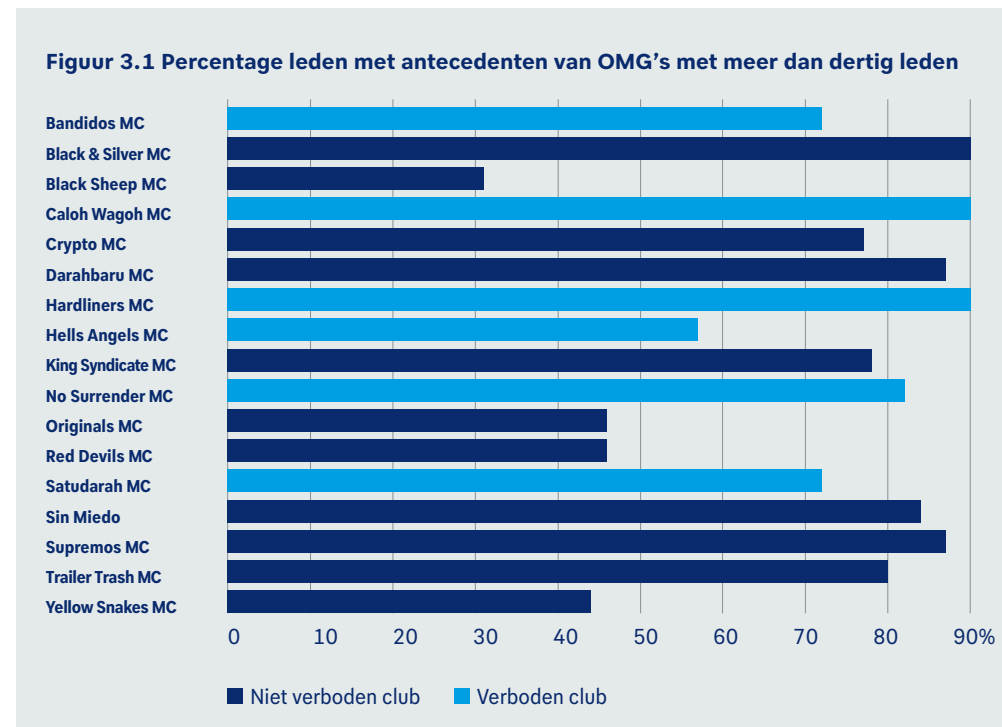
Criminaliteit

3.1 Inleiding

Leden van OMG's worden geassocieerd met ernstige vormen van criminaliteit en met vormen van georganiseerde criminaliteit (Von Lampe & Blokland, 2020). Een groot deel van de Nederlandse OMG-leden heeft een strafblad. Uit onderzoek van Blokland et al. (2017) bleek dat 85 procent van de OMG-leden tenminste eenmaal veroordeeld was. Een op de drie OMG-leden kon zelfs als veelpleger worden gecategoriseerd. Dat houdt in dat zij meer dan tien antecedenten op hun naam hebben.

In dit hoofdstuk wordt het criminele gedrag van leden van OMG's, OG's en Brotherhoods beschreven. Net als in het vorige hoofdstuk worden alle categorieën clubs als OMG's aangeduid. In de volgende paragraaf wordt de criminele carrière van de huidige OMG-leden beschreven. Daarbij beperken wij ons tot de zeventien clubs die in 2022 of in 2023 tenminste dertig leden hadden. In paragraaf 3.3 wordt de criminaliteit van deze clubs in de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023 beschreven. Vervolgens wordt geanalyseerd in welke mate OMG's betrokken zijn bij georganiseerde misdaad en welke rol de OMG speelt bij het criminele gedrag van de leden.

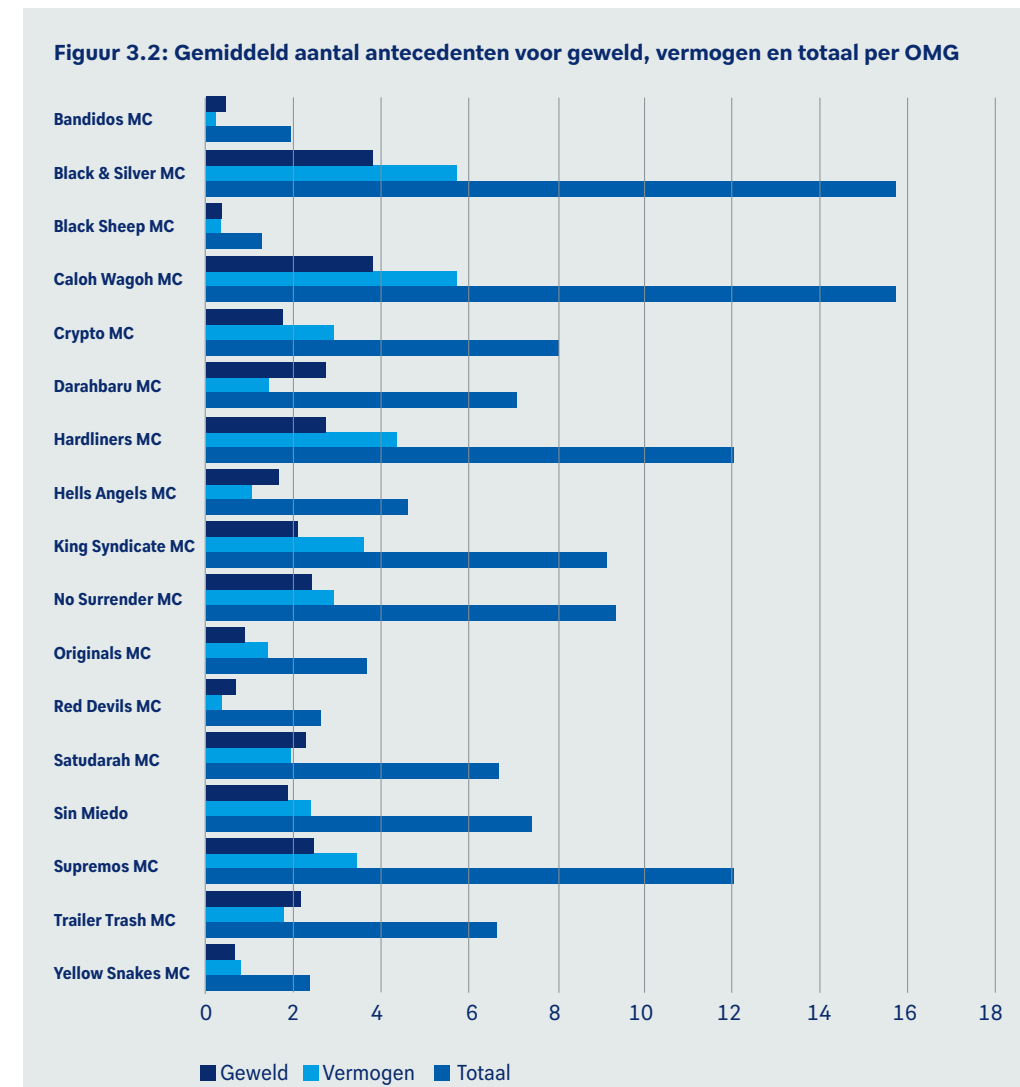
3.2 Criminele carrière

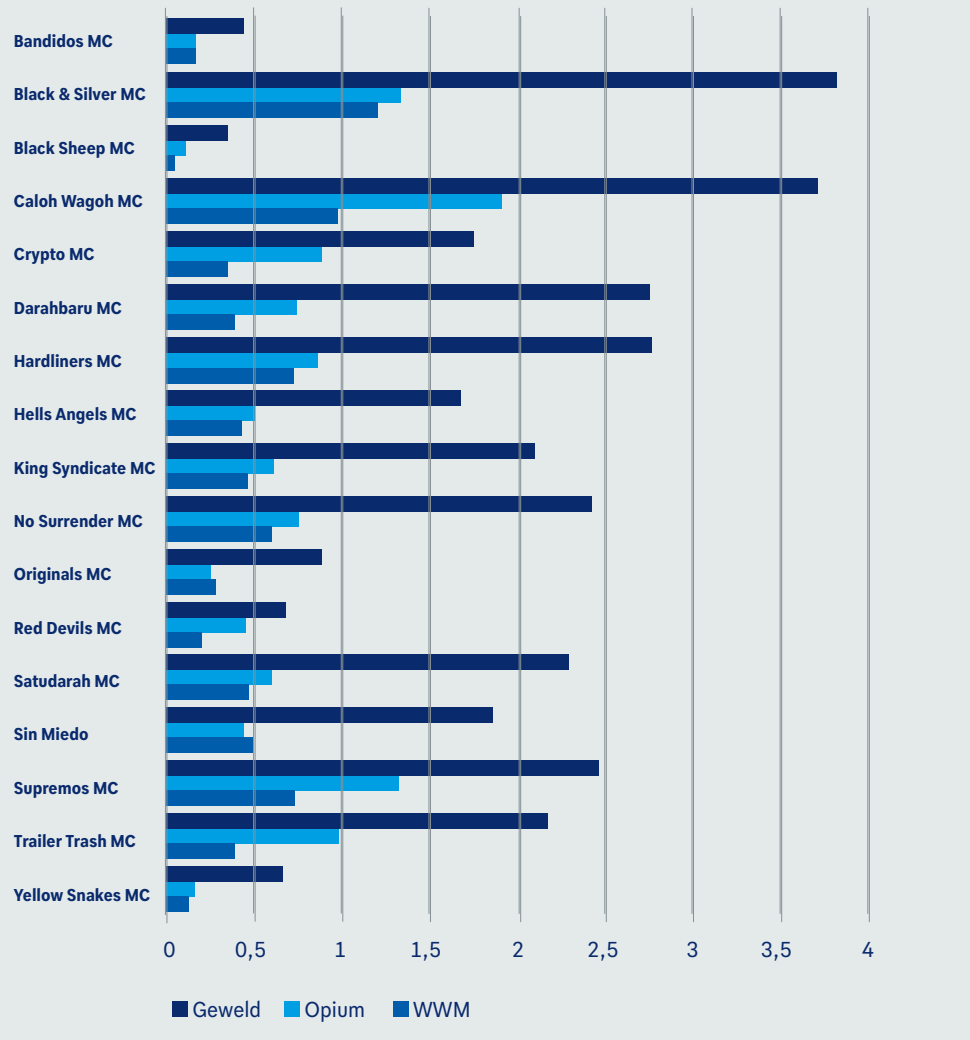
Bij analyse van de antecedenten van de leden ooit van de grotere clubs in Nederland valt een aantal zaken op. Zo bestaan er grote verschillen tussen de clubs in het percentage leden met antecedenten. Er zijn clubs waar minder dan de helft van de leden antecedenten heeft maar er

zijn ook clubs waar meer dan driekwart van de leden ooit is veroordeeld. Het gemiddelde voor alle 84 clubs ligt op 69 procent.

In licht blauw staan in figuur 3.1 de in Nederland onherroepelijk verboden clubs en in donker blauw de overige clubs met tenminste dertig leden. Von Lampe en Blokland (2020) hebben de internationale literatuur naar het percentage van criminaliteit van veroordeelde of verdachte OMG-leden bestudeerd. Zij hebben dertien wetenschappelijke onderzoeken gevonden in de periode 1989-2018. Het aantal OMG-leden per onderzoek varieerde sterk; van 64 tot 1866 mannen. Het percentage ooit veroordeelde of verdachte OMG-leden varieerde van 70 tot en met 100 procent.

Figuur 3.3 Gemiddeld aantal antecedenten per lid voor geweldsdelicten, opiumdelicten en wapen- en munitiedelicten van clubs met meer dan dertig leden

Als we het gemiddelde aantal antecedenten voor geweldsdelicten, opiumdelicten en wapens- en munitiedelicten vergelijken tussen de OMG's, dan lijkt sprake te zijn van een correlatie tussen de drie categorieën delicten: hoe hoger het aantal antecedenten voor de ene categorie delicten hoe hoger het percentage voor de andere categorieën. Leden van een aantal nieuwe clubs zoals Black & Silver, Kings Syndicate, Sin Miedo en Supremos hebben relatief veel antecedenten. Van Deuren (2023) stelt dat leden van sommige nieuwe clubs al voor hun lidmaatschap een omvangrijke criminele carrière hebben opgebouwd. Bij deze leden leidt het lidmaatschap van een OMG niet meer tot een toename van de criminaliteit, wat wel in eerder

onderzoek werd geconstateerd. Klement vond voor Deense OMG-leden dat het lidmaatschap leidde tot een toename van misdaad in het algemeen en in het bijzonder van vermogensdelicten, verdovende middelencriminaliteit en wapendelicten (2016). Ook Blokland et al. (2018) vonden dit verhogende effect voor Nederlandse OMG-leden.

3.3 Actueel crimineel gedrag

In de vorige paragraaf is de criminele carrière van leden van de zeventien grootste OMG's beschreven. Niet uitgesloten kan worden dat de criminele feiten deels jeugdzonden betreffen, delicten die gepleegd zijn voor het OMG-lidmaatschap. Daarom worden in deze paragraaf de recente criminele verdenkingen van de leden beschreven. Daartoe analyseren wij de verdenkingen tegen OMG-leden uit artikel 8 en 9 WPG-opsporingsonderzoeken uit de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023. Artikel 8 WPG-onderzoeken betreffen de heterdaad onderzoeken uit de dagelijkse politiepraktijk en artikel 9 WPG-delicten zijn de complexere opsporingsonderzoeken. Er bestaat geen duidelijke scheidslijn tussen artikel 8 en 9 WPG-onderzoeken. Wij onderzoeken niet alle delicten maar analyseren alleen de misdrijven. Wij zijn namelijk vooral geïnteresseerd in de betrokkenheid van (leden van) OMG's bij ernstige vormen van criminaliteit, omdat deze de delicten grootste impact hebben op de samenleving. Wij analyseren niet alle misdrijven maar alleen de ernstigere vormen. Dit betekent dat voor de analyse artikel 8 WPG delicten bijvoorbeeld verkeersfeiten (snelheids-overtredingen), geweldloze vermogensdelicten (eenvoudige (winkel)diefstallen), zoals bezit drugs, vuurwerk, overlast (openbare dronkenschap), overtreding justitiële voorwaarden en andere eenvoudige delicten niet zijn meegenomen.

De artikel 9 onderzoeken betreffen deels omvangrijke opsporingsonderzoeken naar soms grote criminele samenwerkingsverbanden. In al deze onderzoeken is tenminste een OMG-lid verdachte maar meestal zijn er ook niet OMG-leden verdachte(n) in deze onderzoeken. In artikel 9 onderzoeken zijn er vaak tegelijkertijd verschillende verdenkingen van delicten. Het kan niet worden uitgesloten dat OMG-leden niet van al deze delicten verdacht worden.

De bestanden met opsporingsonderzoeken zijn voor analyse opgeschoond: niet alleen de eenvoudige delicten zijn verwijderd, maar ook intelonderzoeken en rechtshulpverzoeken zijn niet meegenomen. Wij analyseren alleen de delicten die door Nederlandse OMG-leden in Nederland zijn gepleegd.

Om een zo actueel beeld te krijgen zijn zowel afgesloten onderzoeken als lopende onderzoeken geanalyseerd. Wij realiseren ons dat gezien de beschreven context een deel van de verdenkingen in lopende onderzoeken mogelijk niet zal blijken te kloppen.

Tegelijkertijd bestaat er een *dark number* van de criminaliteit die OMG-leden plegen. In deze rapportage worden voorbeelden beschreven van getuigen die geïntimideerd zijn of die überhaupt geen aangifte durfden te doen uit angst voor (leden van) OMG's. In deze rapportage worden verdenkingen geanalyseerd en geen veroordelingen. Het voordeel van veroordelingen is dat dan daadwerkelijk is vast komen te staan wie wat heeft gedaan maar veroordelingen kunnen lang duren.

Tabel 3.1 Aantal opsporingsonderzoeken per type delict voor OMG-leden periode 2020-2023

	2020	2021	2022	2023	Totaal
Afpersing/chantage	16	16	8	17	57
Bezit vuurwapens	76	53	42	54	225
Cybercrime	9	3	5	8	25
Explosieven brandstichting	36	44	40	40	160
Fraude	104	55	37	38	234
Gekwalificeerde diefstal	126	119	145	113	503
Gewelddadige diefstal	32	34	16	27	109
Gewelddelicten	385	318	331	289	1323
Gijzeling/ontvoering	13	8	9	23	53
Handel vuurwapens, overige wapens	12	9	11	6	38
Hard- en softdrugs	166	101	99	89	455
Huiselijk geweld	42	45	54	57	198
Mensenhandel	17	13	4	4	38
Openbare orde/vandalisme	108	90	88	101	387
Vals geld uitgeven	0	6	2	0	8
Verkeersmisdrijf	468	447	386	332	1633
Witwassen	26	15	18	13	72
Zeden	49	34	28	27	138
Eindtotaal	1685	1410	1323	1238	
Aantal leden	2899	2460	2394	2253	
Aantal onderzoeken per lid	0,58	0,57	0,55	0,55	

In tabel 3.1 tabel staat het aantal opsporingsonderzoeken per type delict. De som van de verdenkingen is niet gelijk aan het totaal aantal opsporingsonderzoeken, in onderzoeken kunnen er immers verschillende verdenkingen zijn. Wat direct opvalt, is de absolute daling van het aantal onderzoeken in de periode 2020-2023. Als bij deze daling rekening wordt gehouden met de daling van het aantal leden, dan blijkt dat het aantal opsporingsonderzoeken per lid per jaar gedaald is van 0,58 naar 0,55. Mogelijk heeft de intensieve integrale aanpak en de civiele verboden van een aantal OMG's ertoe geleid dat OMG's minder aantrekkelijk zijn voor mannen die opzoek zijn naar criminele gelegenheden. Tegelijkertijd is er bij de overheid

minder aandacht voor OMG's en is er minder researchcapaciteit voor de aanpak van OMG's. Een lagere prioriteit leidt in de regel tot minder onderzoeken.

Tabel 3.2 Aantal artikel 8 en 9 WPG-misdrijven waarvan OMG-leden verdacht worden per 100 leden periode 2020-2023

	Artikel 8	Artikel 9	Totaal
Afpersing – chantage	1	1,2	2,2
Bezit vuurwapens en explosieven	5,5	6	11,5
Cybercrime	0,5	0,6	1,2
Explosieven – brandstichting	4,2	2,1	6,3
Fraude	8,9	1,8	10,7
Gekwalificeerde diefstal	21,1	2,1	23,3
Gewelddadige diefstal	2,8	2,4	5,1
Gewelddelicten	47	8,7	55,7
Gijzeling – ontvoering	0,7	1,7	2,4
Handel vuurwapens, overige wapens	0,4	1,5	1,9
Hard- en softdrugs	8,7	12,3	20,9
Huiselijk geweld	8,8		8,8
Mensenhandel	0,4	1,3	1,7
Openbare orde/vandalisme	17,2		17,2
Verkeersmisdrijf	67		67
Witwassen	1,9	5,1	7
Zeden	2	1,4	3,5
Overige criminaliteit	0,4	3	3,4
	198,4	51,2	249,7

Als naar de criminaliteit van alle OMG-leden wordt gekeken, dan valt een aantal zaken op. Gemiddeld wordt een lid verdacht van 2,5 misdrijven in een periode van 4 jaar. Twee typen misdrijven springen er qua omvang uit: verkeersmisdrijven en geweldsmisdrijven. Deze twee typen misdrijven beslaan samen de helft van alle verdenkingen. Dit zijn delicten die in de literatuur worden omschreven als delicten die deels het gevolg zijn van de outlaw levensstijl (Von Lampe en Blokland, 2020). Deze delicten kunnen voortkomen uit spontaan, impulsief gedrag tijdens het motorrijden of bij feesten.

Verkeersmisdrijven

Het gros van de verkeersdelicten is niet meegenomen in deze analyse. Wij concentreren ons op de ernstige verkeersmisdrijven. OMG-leden zijn 1454 keer in de onderzoeksperiode verdacht van een verkeersmisdrijf. 372 keer ging het daarbij om het veroorzaken van een verkeersongeval met uitsluitend materiële schade, 115 keer voor het veroorzaken van een ongeval met letsel en 3 keer met dodelijk letsel. 248 keer zijn leden verdacht van het rijden zonder rijbewijs, 234 keer voor het rijden onder invloed van drugs of een geneesmiddel (al dan niet in combinatie met alcohol) en 159 keer voor het rijden onder invloed van alcohol. Ook zijn leden 63 keer verdacht van agressief of onveilig rijgedrag.

Explosieven en brandstichting

OMG-leden worden 124 keer verdacht van brandstichting en 15 keer van het aanbrengen van een explosief of bomaanslag. In deze analyse zijn incidenten met vuurwerk (62) niet meegenomen omdat het meestal gaat om het illegaal afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling of bij andere festiviteiten.

Het motief voor een brandstichting of het plaatsen/laten ontploffen van een explosief kan vaak niet worden vastgesteld. Al zijn er regelmatig aanwijzingen voor persoonlijke of zakelijke conflicten. Ook ligt een crimineel motief in een aantal gevallen voor de hand. Lastig is dat OMG-leden zich regelmatig op hun zelfopgelegde zwijgplicht beroepen en geen verklaring willen afleggen.

In een enkel geval waren er aanwijzingen dat de brandstichting het gevolg was van een conflict tussen OMG's. In de onderzoeksperiode is er een conflict geweest tussen leden van de Hardliners MC en Satudarah MC. Er hebben verschillende gewelddadige incidenten tussen leden van beiden clubs plaatsgevonden. Zo hebben leden van de Hardliners een handgranaat laten ontploffen bij een woning van een Satudarah-lid.

Ook hebben leden van een OMG drie keer een vuurwerkbom laten afgaan bij de woning (van de ouders) van een getuige van een door OMG-leden gepleegd misdrijf en tevens hebben zij tweemaal brandgesticht in een auto in de nabijheid van de woning van deze getuige. Incidenteel zijn OMG-leden betrokken bij een persoonlijk conflict van een van de leden. In een deel van de zaken speelt het chapter van de OMG een aansturende rol.

Huiselijk geweld

OMG-leden zijn 8,8 keer per 100 leden in de onderzoeksperiode verdachte van huiselijk geweld. Het gaat om 109 leden met 156 meldingen. Twee derde van de leden is eenmaal verdachte en bijna een kwart tweemaal en 5 procent is vaker dan drie keer verdachte van huiselijk geweld.

In 2021 (Van Deuren et al.) verscheen een onderzoek naar de relatie tussen criminaliteit en huiselijk geweld. Uit het onderzoek bleek dat leden van Nederlandse outlawbikerclubs, gecontroleerd voor sociaal-economische en criminele achtergrondkenmerken, een hoger risico hebben op het plegen van huiselijk geweld dan personen die geen lid zijn van een Nederlandse outlawbikerclub. Een andere conclusie uit het onderzoek is dat vandalisme- en openbare-ordedelicten samen met vermogens- en geweldsdelicten de sterkste samenhang vertonen met het plegen van huiselijk geweld.

Vijfentwintig OMG-leden worden in de periode 2020-2023 verdacht van stalking.

Gewelddadige diefstal

OMG-leden worden in zestig onderzoeken verdacht van gewelddadige diefstal. In ruim de helft van de onderzoeken is de verdenking woningoverval (34 keer). In zeven onderzoeken is de verdenking het overvallen van een detailhandel, drie keer horeca en vier keer is het object niet gespecificeerd. In zes gevallen gaat het om gewelddadige diefstal van een vervoermiddel en zeven keer zijn OMG-leden verdachte van straatroof.

Bij bijna twee derde van de zestig gewelddadige diefstallen is een enkel OMG-lid verdachte en bij ruim een op de vijf zaken zijn twee leden verdachte. De OMG of het chapter lijkt geen rol te spelen bij het plegen van gewelddadige diefstallen door de leden.

Gekwalificeerde diefstal

Ook bij diefstal is alleen gekeken naar de ernstigere vormen, winkeldiefstallen zijn bijvoorbeeld niet meegenomen. De meest gerapporteerde vormen van diefstal zijn heling (84), diefstal uit een woning (75), fietsendiefstal (45), diefstal van brom- of snorfiets (45), diefstal van een auto (50) en diefstal van een motor (24). In zowel elf onderzoeken is er een verdenking van woninginbraken als de verdenking van bedrijfsinbraken. Leden worden in twaalf onderzoeken verdacht van voertuigdiefstal en in vier onderzoeken van ladingdiefstallen.

In vrijwel alle gevallen zijn een of twee OMG-leden verdacht. Waarschijnlijk speelt de OMG of het chapter geen rol bij de diefstallen.

Fraude

OMG-leden worden van 10,7 fraudedelicten per 100 leden verdacht. Bij de verdenkingen gaat het om een breed scala aan fraudevormen. De meest voorkomende vorm is fraude met onlinehandel of oplichting (90 keer), gevolg door identiteitsfraude (25) en fraude met betaalproducten (15). Andere fraudevormen waar leden van verdacht worden zijn hypotheekfraude, sociale fraude/uitkeringsfraude/hulpvraagfraude, verzekeringsfraude, merkenvervalsing, voorschotfraude en faillissementsfraude. In relatieve zin zijn leden van No Surrender vaak verdachte van fraude. Fraudes worden vooral door individuele leden gepleegd zonder inbreng van het chapter of de OMG.

Zeden

In 68 zaken bestaat er een verdenking van een zedendelict. In een derde van de gevallen gaat het om verkrachting (23 keer). Aanranding en misbruik van minderjarigen worden beiden acht keer als verdenking gerapporteerd. In negentien onderzoeken is de vorm van het zedendelict niet gespecificeerd. De verdenking kinderporno komt in vier onderzoeken voor en in vijf onderzoeken is de verdenking misbruik van een wilsonbekwame.

Mensenhandel en -smokkel

33 OMG-leden zijn verdachte van mensenhandel en in een enkel geval ook van mensen-smokkel. Eén lid is vier keer verdachte en vier leden zijn twee keer verdachte. De leden zijn in 28 onderzoeken verdachte. In drie onderzoeken zijn twee OMG-leden verdachte en in één onderzoek drie. In één onderzoek worden zeven leden verdacht van mensenhandel. In de meeste gevallen worden door het OMG-lid een of meerdere vrouwen illegaal geprostitueerd. In één geval was op de rug van het slachtoffer 'Property of 1419' getatoeëerd. De 14e letter van het alfabet is de N en de 19e letter de S, het slachtoffer is dus eigendom van No Surrender. Mensenhandel wordt in Nederland door individuele leden gepleegd en lijkt niet aangestuurd te worden vanuit het chapter of de OMG.

Vuurwapenbezit en -handel

OMG-leden worden regelmatig verdacht van vuurwapen- of explosievenbezit. Gemiddeld is ieder tiende lid in de onderzoeksperiode verdachte van dit delict. Een op de honderd van de handel of productie van vuurwapens of explosieven. De verdachte leden zijn van verschillende OMG's lid, al is een opvallend deel van de handelaren lid van een OMG die in de afgelopen jaren is opgericht.

Afpersing, chantage, ontvoering en gijzeling

In 61 artikel 9 onderzoeken worden 167 OMG-leden verdacht van afpersing, chantage, ontvoering en/of gijzeling. Negentien van de 167 leden zijn in meerdere onderzoeken van deze delicten verdachte. Meestal worden een tot drie leden verdacht. In zes onderzoeken zijn meer dan vier leden betrokken, opvallend is dat in deze gevallen het meestal gaat om leden van weliswaar dezelfde OMG maar van verschillende chapters (op een uitzondering na). Regelmatig wordt ook samengewerkt met leden van een voortzetting van een verboden OMG of van supportclubs.

De achtergrond van de zaken verschilt nogal. Zo hebben er ontvoeringen en gijzelingen plaatsgevonden als gevolg van een mislukte drugsdeal of het rippen van drugs. Deze mislukte deals zijn in een aantal gevallen uitgemond in een afpersing. In één geval is het slachtoffer overleden. Ook zijn personen gegijzeld omdat zij een schuld hadden. Niet altijd ligt de achtergrond in het criminele milieu, soms in de persoonlijke sfeer.

In het vonnis van de rechtbank Haarlem over het verbod van de Hardliners MC worden twee afpersingszaken beschreven waar meerdere leden met grof geweld een man dwongen om grote bedragen te betalen (in één geval 5000 euro). Vijf kaderleden van een chapter zijn voor zaken veroordeeld (Rechtbank Noord Holland, 2024).

Bij de afpersingen of chantage is regelmatig gebruik gemaakt van de reputatie van OMG's. In de regel wordt bedreigd met geweld als er niet betaald zou worden. In een van de beschreven afpersingszaken gepleegd door leden van de Hardliners MC, durfde een getuige geen verklaring af te leggen uit angst voor represailles van OMG-leden.

OMG-leden zijn soms ingezet voor incasso-activiteiten. In deze gevallen vormde een zakelijk geschil het motief.

Incidenteel is een afpersing of chantage uitgevoerd naar aanleiding van een gecreëerd conflict.

In een aantal van deze gevallen konden slachtoffers de schuld soms afbetalen door een hennepkwekerij in huis te nemen.

Een deel van de afpersingen, chantages, ontvoeringen en gijzelingen is vanuit het chapter georganiseerd.

Cybercrime

In 25 onderzoeken worden OMG-leden verdacht van cybercrime. Gevallen van fraude met onlinehandel zijn daarbij niet meegenomen (zie Fraude). Het ging om phishing-pogingen bijvoorbeeld door zich voor te doen als een gezinslid dat direct geld nodig heeft. Ook zijn gevallen van bankhelpdeskfraude gerapporteerd. In andere onderzoeken was de verdenking computervredbreuk, het stelen van digitale gegevens of het dreigen gegevens geautomatiseerd te vernietigen.

Witwassen

Georganiseerde criminaliteit is gericht op het behalen van winst. Aangezien deze winsten niet legaal zijn, brengt dit enkele problemen met zich mee. Zo staat op witwassen een strafmaat

van maximaal zes jaar, die zelfs kan oplopen tot acht jaar in het geval van herhaald plegen (420ter WvSr). Grote criminele winsten zijn ook niet zondermeer in het legale financiële stelsel te besteden. Dat komt omdat publiek-private samenwerking onderdeel is geworden van de algehele witwasbestrijding. Zo wordt van financiële instellingen en diverse private partijen verwacht dat zij in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) iedere transactie tegen het licht houden en bij twijfel melden aan FIU-Nederland. FIU-Nederland kan transacties vervolgens verdacht verklaren wanneer daar aanleiding toe is. Daarmee staan deze transacties direct beschikbaar aan de opsporingsdiensten. Financiële sporen kunnen ook als ondersteunend bewijs in een strafzaak omtrent de drugshandel dienen. Ook bestaat het risico dat de overheid de illegale winsten op het spoor komt en deze in beslag neemt of een ontnemingsprocedure start. Voor zulke procedures hoeven de winsten niet eens met specifieke criminele activiteiten in verband gebracht te worden om jaren na dato nog tot een financieel opsporingsonderzoek te leiden. Het is voldoende om aan te tonen dat het geld of de goederen niet uit legale bron gefinancierd kan zijn. Tot slot bestaat het gevaar dat criminele winsten kapers op de kust aantrekken aangezien de meeste slachtoffers liever geen aangifte bij de politie doen gezien de illegale herkomst van het gestolen geldbedrag.

Maar de ene criminele winst is de andere niet. Nog afgezien van de omvang, kan ook onderscheid gemaakt worden in verschillende doeleinden. Kort samengevat kan de besteding van criminele winsten in drie categorieën worden geplaatst. Het gaat om 1) leefgeld, 2) bedrijfskosten en 3) investeringen (op langere termijn). Daarmee wordt het volgende bedoeld.

Onder leefgeld worden uitgaven verstaan die in het legale financiële stelsel vrijwel onopgemerkt blijven. Bijvoorbeeld omdat het onder de meldgrens blijft of volledig buiten zicht blijft. Te denken valt aan kleinere contante uitgaven voor bijvoorbeeld boodschappen, benzinegeld, of incidenteel grotere contante uitgaven voor bijvoorbeeld de aanschaf van merkkleding of vakanties in het buitenland. In veel onderzoeken naar OMG-leden konden de criminele verdiensten op deze manier worden witgewassen.

Onder bedrijfskosten worden uitgaven gerekend die in het kader van de drugshandel vallen. Zulke uitgaven worden deels in een illegale context, deels in een legale context gedaan. In de illegale categorie vallen uitgaven die te maken hebben met bijvoorbeeld de aankoop van de drugs, het 'salaris' van criminele medewerkers, het inhuren van facilitators voor het inbouwen van verborgen compartimenten, het verrichten van witwasdiensten of het opzetten van een fraudeleus vervoersbedrijf. Ook kan geld aan de partners van gedetineerde mededaders worden gegeven om hen te ondersteunen en loyaliteit te verkrijgen. In de legale categorie vallen uitgaven die te maken hebben met de aankoop van dekladingen, de financiering van het transport waarop illegale producten worden vervoerd of het inhuren van strafrechtadvocaten.

Onder investeringen worden uitgaven of beleggingen in de bovenwereld gerekend die doorgaans betrekking hebben op de langere termijn. Te denken valt aan de aankoop van vastgoed om zelf te wonen of als beleggingsvehikel, het openen en aanhouden van offshore bankrekeningen om buiten het zicht van de overheid vermogen op te bouwen en het opzetten van een legale onderneming om zich als succesvol ondernemer richting de buitenwereld te kunnen presenteren. In voor dit criminaliteitsbeeld geanalyseerde onderzoeken ging het bijvoorbeeld om witwassen van onroerend goed of witwassen via buitenlandse rechtspersonen.

Witwassen is in de onderzoeken naar OMG's het vaakst gerapporteerd bij de verdenking drugs-handel. In meer dan de helft van de drugsonderzoeken is er ook een verdenking van witwassen.

Overige delicten

De categorie overige delicten bestaat uit een breed scala aan delicten. Variërend van illegale kunst en antiekhandel, milieucriminaliteit, diefstal brandstoffen, illegale handel medicijnen, hormonen en diergeneesmiddelen, vals geld tot corruptie. Ook zijn OMG-leden verdacht van (rechts-)extremisme, separatisme en rekrutering.

Gewelddelicten

Bij het beschrijven van de criminele carrières bleek dat OMG-leden van een aantal clubs relatief veel antecedenten hebben voor gewelddelicten. Hierbij gaat het niet alleen om historische feiten: 700 leden zijn in de onderzoeksperiode verdacht van het plegen van een gewelddelict. De helft van de leden is eenmaal verdacht en een vijfde van de leden is tweemaal verdachte van het plegen van geweld. 5 procent van de leden is meer dan vijf keer verdachte van een gewelddelict daarbij zijn zes leden zelfs meer dan tien keer verdachte.

Tabel 3.3 Aantal keren dat OMG-lid verdacht wordt van gewelddelict in de periode 2020-2023

Aantal keer	Absoluut	Relatief
1	349	49,9
2	152	21,7
3	80	11,4
4	49	7
5	34	4,9
Meer dan 5	36	5,1
	700	

Als we het geweld per club (met meer dan dertig leden) analyseren dan bestaan er grote verschillen. Zo zijn er OMG's waarvan de leden nauwelijks verdacht worden van een gewelddelict (bijvoorbeeld Black Sheep of Red Devils MC) maar er zijn ook clubs waar de leden regelmatig verdacht worden van een gewelddelict. Opvallend is dat vooral leden van OMG's die recent zijn opgericht vaak verdacht worden van gewelddelicten.

Tabel 3.4 Aantal gewelddelicten per honderd leden voor verboden clubs en clubs met het hoogste aantal gewelddelicten periode 2020-2023

Verboden clubs	Aantal delicten	Clubs met hoogste aantal	Aantal delicten
Bandidos	27,3	Black & Silver	213,6
Caloh Wagoh	20,2	Supremos	143,1
Hardliners	70	Kings Syndicate	92,1
Hells Angels	14,3	Darahbaru	74,2
No Surrender	57,6	Crypto	66,7
Satudarah	17,7	Sin Miedo	57,3
Saudarah	21,1	Yellow Snakes	39,3

De geweldsmisdrijven waarvan de OMG-leden het vaakst worden verdacht betreffen bedreiging (491 keer) en eenvoudige mishandeling (335). Gevolgd door (zware) mishandeling en/of openlijke geweldpleging (272). Ook van zeer ernstig geweld worden leden verdacht: 187 keer is de verdenking poging moord en doodslag. In relatieve zin worden de leden van nieuwe clubs het vaakst verdachte van poging moord en doodslag.

Een voorbeeld van extreem geweld gepleegd door leden van een OMG is de casus Caloh Wagoh. Uit het opsporingsonderzoek Eris is gebleken dat een van de oprichters en tevens leiders van Caloh Wagoh meerdere liquidaties mede heeft georganiseerd. De organisatie, die voornamelijk uit leden van Caloh Wagoh bestond, is veroordeeld voor het plegen van vijf liquidaties en daarnaast voor voorbereidingen om elf andere personen te liquideren. Volgens de rechtbank is hier sprake van een professionele organisatie die zich fulltime bezighield met het plegen van liquidaties. Er ging een dodenlijst rond met de namen van verschillende doelwitten. Bij de uitvoering werd gebruik gemaakt van spotters, lokkers, werden wapens en auto's en schutters geregeld. Het enige motief voor het plegen en voorbereiden van de liquidaties was volgens de rechtbank geld (Rechtbank Midden-Nederland, 2022). De moorden vonden plaats in 2017 en vallen buiten de onderzoeksperiode, maar illustreren wel het gevaar dat door de interne dynamiek leden van OMG's kunnen overgaan tot plegen van extreem geweld.

In de onderzoeksperiode (2020-2023) hebben in Nederland twee confrontaties tussen leden van OMG's plaatsgevonden. Zoals al beschreven, hebben er confrontaties plaatsgevonden tussen leden van de Hardliners en Satudarah. Daarnaast hebben leden van een buitenlands chapter van een OMG de colours van een Nederlands chapter van een andere OMG met geweld afgepakt.

Ook binnen OMG's hebben conflicten plaatsgevonden waarbij mogelijk geweld is gebruikt, in één geval ging het om een lid dat criminele activiteiten uitvoerde zonder daar zijn medeleden over te informeren. De conflicten leiden meestal tot bad standings.

OMG-leden mogen niet zonder toestemming van de andere leden de club verlaten. In de regel zijn er twee manieren om een OMG te verlaten; in good standing en in bad standing. Sommige clubs kennen ook de mogelijkheid dat een lid met pensioen gaat. Bij een good standing verlaat het lid met toestemming de club, bij een bad standing zonder toestemming. Ook kan het lid door de andere leden van het chapter met een bad standing uit de club worden gezet. Bijvoorbeeld omdat het lid de belangen van de club op een ernstige manier heeft geschaad. Bij een bad standing levert het lid alle clubeigendommen in, verwijdert of bedekt clubtoeëringen en mag hij geen lid meer worden van een andere OMG. Traditioneel kon een lid alleen een bad standing krijgen na een eerdere waarschuwing en als alle leden van het chapter het daarmee eens waren. Er zijn sterke aanwijzingen dat het in de afgelopen jaren vooral leiders van OMG's en chapters zijn die leden een bad standing geven. Het aantal bad standings in Nederland is in de periode 2014-2020 toegenomen, waarschijnlijk hangt dit samen met het versnelde toetredingsbeleid bij een aantal OMG's. Soudijn (2024) beschrijft dat bad standings ook een middel zijn voor de leiders van OMG's om geld te verdienen. Van Ruitenburg et al. (2024) stellen dat OMG's in Nederland mogelijk nieuwe leden toelieten met als enige doel hun zo snel mogelijk in bad standing uit de club te kunnen zetten en zodoende veel geld te kunnen verdienen. Bad standings kunnen met veel geweld gepaard gaan. Een bekend voorbeeld is de openings-scène van de Satudarahfilm One Blood uit 2015 (regie Joost van der Valk) waar een lid in elkaar wordt geslagen omdat hij verdacht wordt van het contact hebben met de politie. In 2022 werden Nationale leiders van No Surrender veroordeeld voor het uitdelen van meerdere bad standings. Het Hof stelt dat iemand die bad standing krijgt meestal 5000 euro boete moest betalen. In een aantal gevallen is tevens de motor afgenomen. Het Hof beschrijft tal van voorbeelden waar ook geweld gebruikt is. Regelmatig werd het geweld gebruikt om het voormalige lid af te persen om nog meer geld te betalen. Deze bad standings werden uitgevoerd door leden van de club namens de club (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 2022). In vrijwel alle OMG's komen bad standings voor. Maar er bestaan grote verschillen in het aantal en de mate waarin geweld wordt toegepast.

In de onderzoeksperiode is het aantal bad standings afgenomen. Mogelijk omdat een aantal leiders gedetineerd is. Maar ook nu vinden er nog regelmatig bad standings plaats. Het aantal is niet precies vast te stellen onder meer omdat ook voormalige leden gebonden zijn aan de door de club opgelegde zwijgplicht. Het is een delict waar zelden aangifte van wordt gedaan.

Handel in illegale verdovende middelen

OMG-leden zijn in de onderzoeksperiode regelmatig verdachte van de handel in en of productie van illegale verdovende middelen. 516 leden komen in de onderzoeksperiode als verdachte naar voren in 455 opsporingsonderzoeken. In niet alle onderzoeken is gespecificeerd welk soort drugs wordt verhandeld. Als het soort drugs wel bekend is, gaat het in de meeste onderzoeken om een specifieke soort drugs. Een deel van de in Nederland actieve criminele groeperingen handelt echter in verschillende soorten drugs tegelijkertijd. Dit wordt aangeduid als polydrugshandel. De meest voorkomende combinatie bij de onderzoeken van OMG-leden is de handel of productie van softdrugs in combinatie met cocaïne of synthetische drugs. In meer dan de helft van de drugsonderzoeken bestaan er ook verdenkingen van witwassen.

Tabel 3.5 Soorten drugs bij artikel 9 WPG-verdenkingen handel in drugs indien type gespecificeerd is

	Aantal	Percentage
Cocaïne	43	32,6
Cocaïne, soft drugs	7	5,3
Cocaïne, synthetisch drugs	8	6,1
Cocaïne, heroïne	2	1,5
Cocaïne, heroïne, synthetisch	2	1,5
Synthetisch	37	28
Synthetisch, soft drugs	7	5,3
Soft drugs	26	19,7
	132	

Opvallend is dat in onderzoeken naar drugshandel de verdenking geweld zelden voorkomt. In slechts 21 van de 276 artikel 9 opsporingsonderzoeken is er ook een verdenking van een geweldsdelict. Daarbij zijn de vijf onderzoeken naar ripdeals niet meegenomen. Dit is opvallend gelet op het geweld dat OMG-leden plegen en hun gewelddadige imago.

OMG-leden die verdacht worden van de handel in verdovende middelen zijn dat vaak in verschillende opsporingsonderzoeken tegelijkertijd. In de onderzoeksperiode zijn er 32 leden die in tenminste vijf verschillende onderzoeken verdachte zijn van de handel. Het gaat daarbij vaak om leiders (oprichters) van de clubs. In een deel van de onderzoeken werken zij samen met andere clubleden en supportleden maar voor een andere deel zijn zij het enige OMG-lid in een onderzoek naar de handel in verdovende middelen.

Tabel 3.6 Aantal keren dat een OMG-lid verdacht van drugshandel verdachte is in drugsonderzoeken periode 2020-2023

1	306
2	116
3	46
4	16
5	8
6	10
7 of meer	14

De helft van de OMG-leden die in meer dan vijf verschillende drugsonderzoeken als verdachte voorkomen hebben een hoge functie: oprichter, president of een chapter overstijgende functie zoals bijvoorbeeld nomad. Nomads of chapter overschrijdende leden behoren niet tot een specifiek chapter maar onderhouden contacten met verschillende chapters. Daarmee zijn zij in de gelegenheid om gebruik te maken van de (criminele) contacten van de leden van de verschillende chapters.

Het Gerechtshof stelt in een vonnis ten aanzien van de leiders van No Surrender dat individuele leden zich bezighielden met drugshandel. Uit het dossier blijkt dat er gedurende de gehele tenlastegelegde periode leden, ook hoger in rang geplaatste leden als presidents of nomads, uit verschillende chapters zich bezighielden met en/of zijn aangehouden en/of veroordeeld voor bezit, invoer of handel in verdovende middelen (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 2022).

Als naar het niveau van de drugshandel wordt gekeken, zijn er onderzoeken naar het straat-dealen van drugs, de tussenhandel, groothandel, productie maar ook onderzoeken naar de import van grote hoeveelheden cocaïne.

Bijzonder aan de Nederlandse situatie is de criminele samenwerking tussen leden van clubs die als vijandig van elkaar worden gezien. In verschillende onderzoeken worden bijzondere combinaties van leden van concurrerende clubs gevonden bij de handel in verdovende middelen. Voor een deel kan deze samenwerking mogelijk verklaard worden door voormalige gemeenschappelijke lidmaatschappen. Een belangrijk deel van de OMG-leden is inmiddels lid geweest van verschillende, soms concurrerende clubs. Bijvoorbeeld No Surrender MC is opgericht door voormalige Satudarah-leden. Trailer Trash MC heeft een tijd deel uitgemaakt van Satudarah MC. Bij de oprichting van Caloh Wagoh MC waren oud-leden van Trailer Trash MC betrokken.

In de meeste landen strijden OMG's om de controle over een bepaalde regio, om het alleenrecht te hebben op de illegale activiteiten in deze regio. Maar in Nederland is daar nauwelijks sprake van. In een groot aantal steden en regio's zijn chapters van verschillende clubs gevestigd en tussen deze chapters is zelden sprake van spanningen. De criminele samenwerking leidt mogelijk tot minder spanningen tussen clubs.

3.4 Rol van OMG bij georganiseerde criminaliteit leden

Bij het ontplooiën van de criminele activiteiten kunnen outlawbikers gebruik maken van de gelegenheidsstructuur die het clublidmaatschap hen biedt. Mede-clubleden vormen niet alleen een belangrijke bron van criminele informatie en potentiële mededaders, zij vormen ook een belangrijke afzetmarkt voor bijvoorbeeld drugs, wapens, illegale prostitutie en gestolen goederen. Daarnaast bieden de geslotenheid van de subcultuur, de vaak gewelddadige reputatie van de club en de gevoelde 'broederschap' tussen leden, een machtsmiddel dat door leden kan worden ingezet om criminaliteit te faciliteren en het risico op ontdekking en vervolging te verkleinen. Deze criminele voordelen van het OMG-lidmaatschap blijven echter niet onopgemerkt en maken dat clublidmaatschap ook in toenemende mate aantrekkelijk wordt voor personen die weinig op hebben met de traditionele bikerwaarden. Voor hen is clublidmaatschap niet een doel op zich, maar eerder een middel om crimineel succes te bereiken (Dowling et al., 2021b). Een aantal bekende onderwereldfiguren richtte hun eigen OMG's op en tevens werden bewust personen uit het criminele milieu geworven voor OMG's (Van Ruitenburg et al., 2024).

Een belangrijke vraag bij georganiseerde criminaliteit gepleegd door leden van OMG's is de vraag welke rol speelt (het lidmaatschap van) de OMG bij het criminele gedrag van de leden. Georganiseerde misdaad in Nederland wordt voor het grootste deel gepleegd door flexibele netwerken van los aan elkaar verbonden actoren. Deze netwerken kunnen flexibel inspringen op ontstane kansen. De basis voor criminele samenwerking zijn sociale relaties. Een van de kenmerken van OMG's is de sterke sociale verbondenheid van de leden (Kleemans et al., 1998). Dowling et al. (2021b) stellen echter dat de omvang, structuur en interne regels het voor OMG's lastig maken om flexibel te kunnen opereren op illegale markten.

In dit onderzoek analyseren wij wat de relatie is tussen OMG-lidmaatschap en de handel in verdovende middelen. Von Lampe en Blokland (2020) stellen dat de relatie tussen georganiseerde misdaad en OMG's niet eenduidig is: criminele activiteiten zijn soms het werk van individuele leden en hebben geen relatie met de club, terwijl in andere gevallen de criminele activiteiten gepleegd worden door (een factie van) een club. Zij onderscheiden drie scenario's: de rotte appel, de club binnen de club en criminele organisatie.

In het rotte appel-scenario zijn criminele activiteiten het werk van een of enkele individuele leden al dan niet in samenwerking met niet-leden. In het club binnen een club-scenario is een factie van de leden betrokken bij criminele activiteiten. Bij de factie zijn vaak leiders van de club of het chapter betrokken. Er bestaat overlap tussen de structuur van de club of het chapter en de criminele activiteiten. In het derde scenario zijn OMG's of chapters criminele organisaties. Criminele activiteiten worden vanuit het chapter of de club georganiseerd. Bij deze activiteiten worden de middelen van de club ingezet en de leden bij deze activiteiten. Van Deuren (2023) heeft eerder op basis van afgesloten politieonderzoeken uit de periode 2012-2018 de betrokkenheid van OMG's bij de criminele activiteiten van haar leden onderzocht. Zij heeft zestig opsporingsonderzoeken geanalyseerd tegen leden van zes OMG's en hun supportclubs. Het rotte appel scenario heeft zij in 78 procent van alle onderzoeken gevonden. Als naar de verdenkingen in de onderzoeken wordt gekeken heeft zij in bijna de helft van de onderzoeken dit scenario gevonden (48%). De handel in illegale verdovende middelen is meestal het werk van rotte appels (in 25 van 35 onderzoeken). Zes keer wordt het club in de club-scenario gevonden en vier keer de club als criminele organisatie bij de handel in verdovende middelen.

Om de drie scenario's te toetsen hebben wij de verdenkingen en het lidmaatschap van OMG-leden in de 276 artikel 9 drugsonderzoeken geanalyseerd. Het bleek niet eenvoudig om uit te zoeken welk scenario van toepassing is omdat in Nederlandse opsporingsonderzoeken niet naar alle verdachten onderzoek wordt gedaan. In de overgrote meerderheid van de onderzoeken worden een tot drie leden van een OMG verdacht van de handel in verdovende middelen. Al dan niet samen met niet-leden. In deze gevallen lijkt de handel in verdovende middelen geen directe relatie te vertonen met het lidmaatschap. Al kan het lidmaatschap wel gebruikt worden voor het verkrijgen van contacten en kan tevens gebruik gemaakt worden van het imago van de OMG. In deze onderzoeken is er sprake van het rotte appel-scenario.

In 23 onderzoeken wordt het club binnen een club-scenario gevonden: meerdere leden van een chapter handelen gezamenlijk in verdovende middelen. In bijna de helft van de onderzoeken zijn bij de drugshandel leden van supportclubs en/of leden die zijn overgestapt naar een voortzetting van een verboden organisatie of een andere club betrokken. Bijvoorbeeld leden van Satudarah

zijn verdachte in een aantal drugsonderzoeken samen met leden van Saudarah en Darahbaru MC of leden van No Surrender zijn samen met leden van Black & Silver MC verdachte.

Wat het vaststellen van het juiste scenario lastig maakt is dat voor dit onderzoek ook lopende onderzoeken zijn geanalyseerd, waarbij (nog) niet alle verdachten in beeld zijn. In een onderzoek worden twee oprichters samen met vijf Nationale leiders en twee full colour members van een OMG verdacht van de grootschalige invoer en uitvoer van grote hoeveelheden cocaïne en synthetische drugs. In deze casus kan zowel sprake zijn van het club binnen de club-scenario als criminele organisatie. Helemaal als uit verder onderzoek blijkt dat meer leden van de club betrokken zijn.

In vier verdovende middelenonderzoeken kan het criminele organisatie scenario worden teruggevonden. De leiders van OMG's handelen samen met een aantal leden van de club en van supportclubs of voortzettingen in drugs.

Het scenario criminele organisatie wordt niet alleen bij de handel in verdovende middelen teruggevonden. In diverse vonnissen van zowel rechtbanken als gerechtshoven zijn de verboden OMG's gekwalificeerd als organisaties die criminaliteit stimuleren, faciliteren en respecteren. De hiërarchische structuur van een OMG met eigen normen en regels waaraan de geldende wetten en de belangen van derden onderschikt zijn gemaakt, leidt tot een eigen cultuur. Die cultuur worden het plegen geweld en andere strafbare feiten aangemoedigd en gefaciliteerd. (Gerechtshof Den Haag, 2018, Rechtbank Midden-Nederland, 2021 en Rechtbank Noord-Nederland, 2018).

Als we de drie scenario's ook toepassen op de eerder geschreven criminaliteitsvormen, dan vinden wij voorbeelden van chapters die als criminele organisatie kunnen worden aangemerkt bij bijvoorbeeld bad standings (Van Ruitenburg et al, 2024) en afpersingen. Voorbeelden zijn de leden van Caloh Wagoh die liquidaties uitvoerden en leden van de Hardliners die mannen afpersten.

Nieuwe clubs

4

Het Nederlands OMG-landschap is sterk veranderd. Grote clubs met veel leden zijn aan het verdwijnen en daarvoor in de plaats komen veel kleine nieuwe clubs. Om het effect van deze trend op de criminaliteit van OMG's te analyseren, hebben we een analyse gemaakt van drie categorieën clubs. De categorieën zijn verboden clubs, traditionele clubs en nieuwe clubs. De categorie verboden clubs bestaat uit Bandidos MC (onherroepelijk verboden in 2020), Caloh Wagoh MC (2022), Hardliners MC (2024), Hells Angels MC (2022), No Surrender MC (2022) en Saturdarah MC (2020) samen met supportclub Saudarah. Traditionele clubs zijn clubs die tenminste twaalf leden hadden en die al acht jaar bestonden op 31 december 2023. Nieuwe clubs zijn clubs die sinds 2018 zijn opgericht en waarvan eind 2023 twaalf of meer leden bekend waren. Deze laatste categorie bestaat uit 25 verschillende clubs. Een deel van de gepleegde misdrijven van de leden van deze nieuwe clubs¹ zal gepleegd zijn voor men lid werd van deze club. In dit hoofdstuk worden de drie categorieën clubs als homogeen geanalyseerd. Dit zou de indruk kunnen wekken dat er nauwelijks verschillen bestaan tussen de clubs in iedere categorie. Dat is niet juist; vooral in de categorieën traditionele en nieuwe clubs bestaan grote verschillen in het criminele gedrag van de leden. Voor deze analyse wordt gebruik gemaakt van de artikel 8 en 9 WPG-opsporingsonderzoeken. Wederom is alleen gekeken naar misdrijven.

¹ Deze categorie bestaat uit de volgende clubs: Black & Silver MC, Crypto MC, Darahbaru MC, Deathrow MC, Gremium MC, Invicta MC, Kanun MC, Kesetiaan, King Syndicate, Loyalty Holland, Made Guys Brotherhood, Militum Amerfortia, One Blood MC, Oranje MC, Originals MC, Sama Sama Brothers, Santo Brothers, Sin Miedo, Singa19, Sons of Agga MC, Sons of Slaves MC, Streetbulls Lowlands, Supremos en Untouchables MC

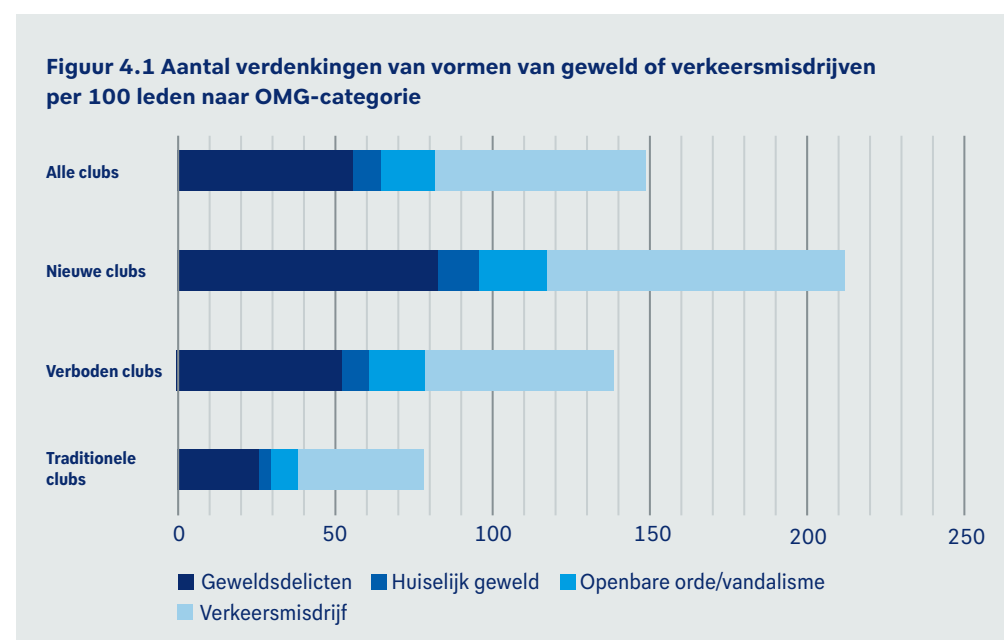
Tabel 4.1 Aantal artikel 8 en 9 opsporingsonderzoeken per delicttype per honderd leden voor traditionele, nieuwe, verboden clubs en alle clubs periode 2020-2023

	Traditionele clubs	Nieuwe clubs	Verboden clubs	Alle clubs
Afpersing chantage	0,7	2,8	2,1	2,2
Bezit vuurwapens	5,4	15	9,8	11,5
Cybercrime	1,8	1	1,4	1,2
Explosieven brandstichting	2,9	9,9	5,1	6,3
Fraude	6,9	11,6	12,4	10,7
Gekwalificeerde diefstal	22	33,6	17,3	23,3
Gewelddadige diefstal	1,8	6,1	5,3	5,1
Gewelddelicten	26	83	52,4	55,7
Gijzeling/ontvoering	0,4	2,8	2,4	2,4
Handel vuurwapens, overige wapens	1,4	2,6	1,7	1,9
hard- en softdrugs	16,6	22,7	22,3	20,9
Huiselijk geweld	4	12,8	8,8	8,8
Mensenhandel	0,4	2	2	1,7
Openbare orde/vandalisme	8,3	21,5	17,5	17,2
Verkeersmisdrijf	40,1	94,6	60,1	67
Witwassen	5,8	7,1	8,1	7
Zeden	1,4	3,5	3,9	3,5
Overige criminaliteit	3,6	6,5	5,7	3,4
Totaal	149,8	341,2	240,7	251,6

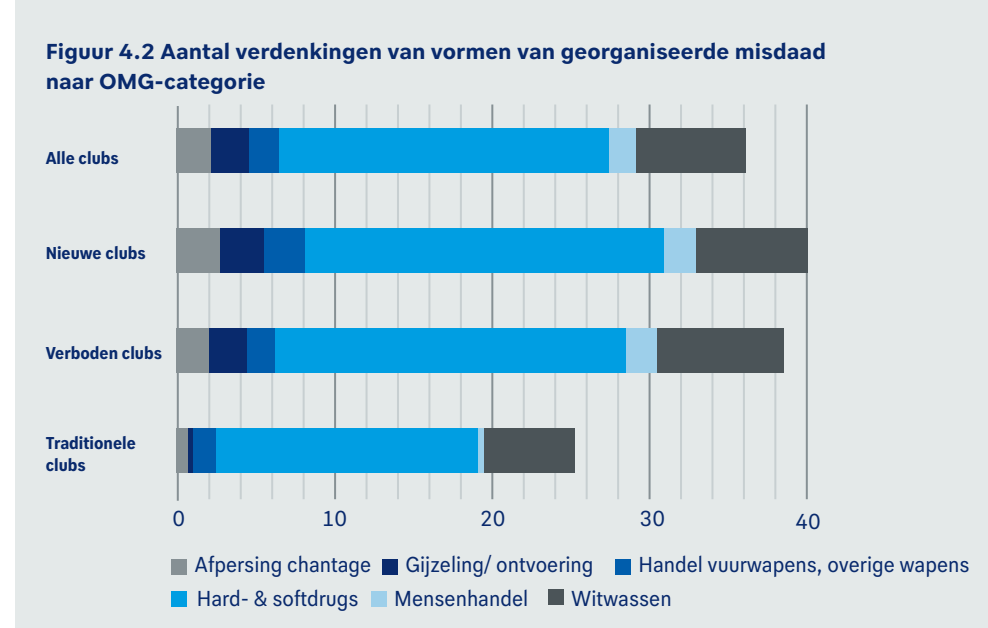
Bij vergelijking van de drie categorieën clubs valt een aantal zaken op. Zo worden leden van nieuwe clubs per lid in de periode 2020-2023 gemiddeld van veel meer misdrijven verdacht dan leden van oude en verboden clubs. Dit geldt voor vrijwel alle typen delicten. Leden van de nieuwe clubs zijn verdacht van drie keer zoveel geweldsdelicten als leden van traditionele clubs en anderhalf keer zoveel als de leden van verboden clubs. Ook worden ze vaker verdacht van openbare orde delicten en huiselijk geweld. Tevens zijn leden van nieuwe clubs relatief veel vaker van verkeersmisdrijven verdacht dan leden van verboden of traditionele clubs. Voor alle drie de categorieën leden geldt dat ongeveer een derde van alle misdrijven verkeersmisdrijven betreffen. Een verklaring voor een deel van het hogere aantal geweldsdelicten en verkeers-

delicten komt mogelijk voort uit de geldingsdrang van de leden van nieuwe clubs om zich te profileren in het publieke domein.

Omdat de meeste nieuwe clubs pas zijn opgericht in de onderzoeksperiode is het aannemelijk dat het criminele gedrag voor een belangrijk deel al voor het lidmaatschap heeft plaatsgevonden. Dit betekent dat bij nieuwe clubs een criminele carrière eerder een aanbeveling dan een belemmering is voor het lidmaatschap. Van Deuren (2023) constateert dat de persoonlijke en criminele carrière kenmerken van OMG-leden verschillen per 'generatie'. De generatie die tussen 2016 en 2018 voor het eerst door de politie als lid wordt geïdentificeerd zijn jonger en meer etnisch divers ten opzichte van blijvende OMG-leden. Deze leden hebben voorafgaand aan hun lidmaatschap gemiddeld net zo'n omvangrijke criminele carrière omgebouwd als blijvende leden tijdens hun lidmaatschap.

Leden van nieuwe clubs worden veel vaker veracht van gewelddelicten, openbare orde delicten, huiselijk geweld en verkeersmisdrijven dan de leden van oude of verboden clubs.

Leden van nieuwe clubs zijn ook vaker verdachte van georganiseerde vormen van criminaliteit dan de leden van traditionele of verboden clubs. Nieuwe clubs zijn radicaler dan traditionele en verboden clubs. Dit betekent dat broederschap en kameraadschap een minder grote rol lijkt te spelen dan de criminele mogelijkheden. Leden van nieuwe clubs zijn gemiddeld jonger dan de leden van de andere typen clubs mogelijk is er deels sprake van een leeftijdseffect hiervoor is niet gecontroleerd.

Dit is niet een exclusief Nederlands verschijnsel. Ook in in andere landen is een belangrijk deel van de nieuwe OMG-leden primair gericht op het zoeken naar criminele gelegenheden dan het vinden van een broederschap (Van Ruitenburg et al., 2024). Dowling en collega's onderscheiden op basis van de motieven om lid te worden twee soorten OMG-leden. De belangrijkste motieven voor de in hoofdzaak oudere leden zijn broederschap en de vrijheid om buiten de maatschappij te functioneren. Terwijl vooral jongere leden lid worden om status te krijgen en om (illegaal) geld te verdienen (2021b).

5

**Gevolgen,
impact**

In dit onderzoek is geconstateerd dat er verschillen bestaan in het criminele gedrag van leden van de verschillende in Nederland actieve OMG's. Bij sommige clubs is dit gedrag zeldzaam, bij andere is het aan de orde van de dag. Sommige chapters van OMG's kunnen als criminele organisatie worden aangemerkt. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de impact van het criminele gedrag van OMG's en hun leden op de Nederlandse samenleving. Voor het beschrijven van de gevolgen en impact is vooral gebruik gemaakt van de vonnissen van de civiele verboden.

De symbolen van outlawbikers (rockers, colours, patches en tatoeages) stralen macht uit en imponeren (Huisman en Jansen, 2012). Een belangrijke factor is het gewelddadige imago, waarbij dat geweld op verschillende manieren wordt aangemoedigd en verheerlijkt. Een andere factor is de rivaliteit met andere motorclubs, die regelmatig leidt tot een machtsstrijd en bijbehorende gewelds-confrontaties. Deze conflicten tussen verschillende motorclubs worden daarbij meer dan eens uitgevochten te midden van het publiek op straat. Intimidatie van (ex-)leden, slachtoffers en getuigen zorgt er verder voor dat optreden door politie en justitie sterk wordt bemoeilijkt (Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 2020).

Het plegen van tal van strafbare feiten, waaronder poging tot moord, doodslag, poging tot zware mishandeling, relationeel geweld, het plegen van aanslagen met explosieven, brandstichting, bedreiging, intimidatie en vuurwapenbezit leiden tot een aantasting van de menselijke waardigheid en/of tot geweld en/of een ernstige aantasting vormen van de beginselen van het Nederlandse rechtsstelsel, die de samenleving ontwrichten of kunnen ontwrichten. OMG's vormen hechte en gesloten organisaties waarbij loyaliteit aan de club voorop staat en een cultuur waarin het plegen van strafbare feiten niet alleen wordt gedoogd, maar zelfs gestimuleerd, vergemakkelijkt en opgedragen (Rechtbank Noord Holland, 2024). Binnen een aantal clubs zijn zelfs insignes uitgedeeld voor leden die namens de club ernstig geweld hebben gepleegd.

Het bestuur van een aantal verboden clubs heeft zelf leidinggegeven aan strafbaar handelen van de leden. Binnen OMG's bestaat een hiërarchische structuur met eigen normen en regels waaraan de geldende wetten en de belangen van derden onderschikt zijn gemaakt. Die cultuur, waarbij geweld wordt aangemoedigd en het plegen van strafbare feiten wordt gestimuleerd en gerespecteerd, kan ontwrichtend werken voor de samenleving als geheel (Rechtbank Den Haag, 2018).

Leden die vanwege het plegen van strafbare feiten in het belang van de vereniging gepleegd in hechtenis zitten, worden door de vereniging financieel ondersteund. Door het afschermen van clubactiviteiten, communicatiediscipline en de strikte zwijgplicht wordt het plegen van strafbare feiten van de buitenwereld afgeschermd (Rechtbank Noord-Holland, 2024).

OMG-leden plegen misdrijven waarvan derden het slachtoffer zijn. Er is sprake van intimidatie, openlijke geweldpleging en afpersing. Van een vecht- of schietpartij in een woonwijk of uitgaanscentrum zijn veel omstanders getuige en lopen even zovelen het risico om onbedoeld slachtoffer te worden. Er is sprake van ongeoorloofd wapenbezit en van handel in wapens en verdovende middelen. Er heerst een cultuur van wetteloosheid en overheidsgezag wordt buiten de deur gehouden (Rechtbank Noord-Nederland, 2018).

6

Criminaliteits- relevante factoren

Dit criminaliteitsbeeld bevat niet alleen een beschrijving van de huidige aard en omvang van criminaliteit, maar er worden ook verwachtingen over toekomstige criminaliteit en de ontwikkeling van OMG's in Nederland opgesteld. Daartoe worden factoren geanalyseerd die op criminele verschijnselen van invloed zijn of kunnen zijn. Deze worden aangeduid als criminaliteits-relevante factoren. De invloed van deze factoren op aard, omvang en ernst van de criminaliteit kan zowel bevorderend als remmend zijn. Een voorbeeld van een bevorderende factor is de oorlog in Oekraïne. In de oorlog worden veel en zware wapens gebruikt. Mogelijk dat een deel van deze wapens op de illegale markt belandt en mogelijk illegaal verkrijgbaar in Nederland wordt. Bij remmende factoren kan bijvoorbeeld worden gedacht aan inspanningen op het vlak van de criminaliteitsbeheersing, zoals de intensivering van controles op de export van goederen (Boerman et al., 2017).

Films zoals *One Blood* en TV-series zoals *Danny & The Brotherhood* (over *Sin Miedo*), *Meeuwis & De Mol* maken vrienden (over *No Surrender*) en *Sons-of-Anarchy* schetsen een aantrekkelijk beeld van het OMG-lidmaatschap als een warm broederschap en een spannend leven. In biografieën wordt vrijwel altijd naar de conservatieve waarden als vrijbuitersmentaliteit en kameraadschap verwezen (zie bijvoorbeeld Barger, 2001). Primair zijn OMG's voor het gros van de leden sociale organisaties. Ook anno 2024 zijn er OMG's waar broederschap, vrijbuitersmentaliteit de primaire waarden zijn samen met de voorliefde voor motoren en motorrijden. In dit criminaliteitsbeeld zijn deze waarden onderbelicht.

Huisman en Jansen (2012) stellen dat lidmaatschap van een outlaw motorclub een logische stap kan vormen voor personen uit het criminele circuit of mannen die toegang willen krijgen tot dit circuit. Het lidmaatschap levert voor hen nieuwe gelegenheden op. Tevens kan gebruik gemaakt worden van de bescherming die de club biedt en van de dreiging die uitgaat van de club. Zij citeren Felson:

'The patch means muscles and everyone behind it, with the patch comes the power. Most strikingly, unvoiced intimidation is very effective, is enduring and is perfectly legal.'

Naast deze waarden bieden OMG's door het gesloten karakter ook criminele mogelijkheden en bescherming. Gelet op de criminele carrière van de leden van de in dit onderzoek beschreven 'nieuwe clubs' zijn deze criminele gelegenheden nog altijd aantrekkelijk voor bepaalde groepen mannen.

De aanpak of het beleid van OMG's is wellicht de belangrijkste factor voor de toekomstige ontwikkeling van OMG's in het algemeen en het criminele gedrag van de leden in het bijzonder. De huidige integrale aanpak en de civiele verboden hebben er waarschijnlijk voor gezorgd dat er in Nederland nauwelijks nog OMG's met veel leden en afdelingen bestaan. De criminaliteit lijkt bovendien niet toe te nemen. Een minder intensieve aanpak kan ertoe leiden dat OMG's en daarmee ernstige vormen van criminaliteit gaan toenemen.

Begin 2025 wordt in de Eerste Kamer een wetsvoorstel behandeld om de minister voor Rechtsbescherming de bevoegdheid te geven om ondermijnende organisaties te verbieden. Ondermijnende organisaties zijn organisaties die een cultuur van wetteloosheid creëren, bevorderen of in stand houden, waardoor zij een ernstige bedreiging vormen voor de veiligheid van burgers en voor het openbaar gezag. Ondermijnende OMG's kunnen dan sneller verboden worden.

Ook sociale factoren zijn van invloed op het lidmaatschap. Van een deel van de leden waren familieleden en vrienden ook al lid, wat de stap naar het lidmaatschap kleiner maakt.

Kuldova (2018) stelt dat de huidige neoliberale westerse samenleving mensen naar de randen van de samenleving kan duwen. In de huidige samenleving desintegreren sociale verbanden en daarvoor in de plaats komen individualisering en collectieve zelfdestructie. Lidmaatschap van een OMG kan gezien worden als verzet tegen de overheid en door haar ingerichte neoliberale samenleving.

Door de toegenomen individualisering van de maatschappij bestaat er een grotere behoefte aan broederschap. Mogelijk ook juist aan een exclusief mannelijk broederschap door de toegenomen feminisering van de samenleving.

De O van OMG's staat voor Outlaw en daarmee voor het niet willen deelnemen aan de samenleving. Mocht de overheid vrijheidsbeperkende maatregelen opleggen bijvoorbeeld bij een pandemie, na een terroristische aanslag of bij een beperking van het demonstratierecht, dan bestaat de kans dat OMG-leden zich (gewelddadig) zullen verzetten tegen deze maatregelen en mogelijk een actieve rol bij de protesten zullen spelen.

Verwachtingen

In dit hoofdstuk wordt een aantal verwachtingen voor de periode 2025-2028 geformuleerd. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de in het vorige hoofdstuk beschreven criminaliteits-relevante factoren.

De aantrekkingskracht van OMG's of het outlaw imago blijft voor bepaalde groepen mannen onverminderd groot. De individualisering en de behoefte aan een outlaw broederschap blijft aantrekkelijk voor sommige mannen, in het bijzonder voor mannen met een strafblad.

Als de aanpak van OMG's (zoals integrale aanpak) even intensief blijft, zal de trend van versplintering de komende jaren niet verminderen. De verwachting is dat er ook in de komende jaren een veelheid aan nieuwe clubs wordt opgericht met slechts enkele chapters en hooguit tientallen leden.

De leden van het grootste deel van deze nieuwe clubs zijn radicaler (crimineler) dan de voormalige OMG-leden. Deze leden houden zich bezig met verschillende ernstige vormen van criminaliteit. Het gaat daarbij zowel om geweldsdelicten als vormen van georganiseerde criminaliteit.

Indien de minister of staatssecretaris van Rechtsbescherming de mogelijkheid krijgt om ondermijnende organisaties bestuurlijk te verbieden dan kunnen OMG's die als criminele organisatie functioneren sneller verboden worden.

De internationale expansie van Nederlandse OMG's naar het buitenland zal waarschijnlijk niet verminderen. De verboden clubs hebben mogelijk de (criminele) aantrekkelijkheid in het buitenland alleen maar vergroot.

De trend van versplintering heeft als positief gevolg dat de kans op een grootschalig conflict tussen clubs in Nederland kleiner wordt.

Het is mogelijk dat de in Nederland gevestigde clubs de komende jaren allianties zullen sluiten. Dit kan zijn met andere in Nederland gevestigde clubs, maar ook met buitenlandse OMG's.

Bronnen

8

Literatuurlijst

- Barger, S. (2001). *Hell's Angel. The life and Times of Sonny Barger and the Hell's Angels Motorcycle Club*. Harper Collins, New York.
- Blokland, A. A. J., Van der Leest, W., & Soudijn, M. (2017). Profielen van Nederlandse outlawbikers en Nederlandse outlawbikerclubs. Apeldoorn: Politie & Wetenschap; Leiden: Universiteit Leiden.
- Blokland, A. A. J., Van Hout, M., Van der Leest, W., & Soudijn, M. (2019). Not your average biker; criminal careers of members of Dutch outlaw motorcycle gangs. *Trends in Organized Crime* 22:10–33
- Boerman, F., Grapendaal, M., Nieuwenhuis, F. & Stoffers, E. (2017). Nationaal dreigingsbeeld 2017. *Georganiseerde criminaliteit*. Dienst Landelijke Informatieorganisatie, Zoetermeer.
- Dooms, J.J. (1976). *Hell's Angels, ja of neen. Een criminologische verkenning van een groep jonge motorrijders te Haarlem*. Nederlandse Politie Academie.
- Dowling, C. & Morgan, A. (2021a). Criminal mobility of outlaw motorcycle gangs in Australia, *Trends and Issues in Crime and Criminal Justice*. February 2021
- Dowling, C., Boland, D. Morgan, A. Webster, J. Chiu, Y. & Lowe, R. (2021b), The changing culture of outlaw motorcycle gangs in Australia, *Trends & issues in crime and criminal justice*. February 2021
- Huisman, S. & Jansen F. (2012). Willing offenders outwitting capable guardians. *Trends in Organized Crime*, 15(2-3), 93-110.
- Kleemans, E.R., Van den Berg., E.A.I.M. & Van de Bunt, H.G. (1998). *Georganiseerde criminaliteit in Nederland*. Rapportage op basis van de WODC-monitor. Boom: Meppel.
- Klement, C. (2016). Outlaw biker affiliations and criminal involvement, *European Journal of Criminology*, Vol. 13(4) 453–472.
- Kuldova, T. (2019). *How Outlaws Win Friends and Influence People*. Cham: Palgrave Macmillan.
- Landelijke Eenheid (2014). *Outlawbikers in Nederland*. DLIO: Woerden.
- Lauchs, M. & Bain, A. (2023). Outlaw Motorcycle Gang Imperialism: international expansion by the Bandidos, Hells Angels and Outlaws. *Journal of Gang Research*, 31(1), pp. 26-48.
- Soudijn, M. (2024). Outlaw Motorcycle Gangs as a Revenue Model in Blokland, A., Von Lampe, K. & Van Deuren, S. (2024) *Outlaw Bikers as Organized Crime*, Routledge: New York.
- Van de Bunt, H.G. & Kleemans, E.R. (2007). *Georganiseerde criminaliteit in Nederland. Derde rapportage op basis van de Monitor Georganiseerde Criminaliteit*. Boom: Meppel.

Van Deuren, S. (2023). *Outlaw biker crime. The relationship between Outlaw Motorcycle Gang membership and criminal behavior*.

Van Deuren, S. , Kroese, J., van Dijk, M., Eichelsheim, V. , Blokland, A., van de Weijer, S. (2021). *Criminaliteit en huiselijk geweld: twee kanten van dezelfde medaille?* De relatie tussen criminaliteit en huiselijk geweld. Politie & Wetenschap. Sdu. Den Haag.

Van den Heuvel, J. & Huisjes, B. (2009). *De gevallen Engel. Een man tegen de Hells Angels*. House of Knowledge.

Van Ruitenburg, T., Van Nimwegen, S., Ceulen, R. & Spapens, T. (2024). Outlaw Motorcycle Gangs in the Netherlands, Developments and Responses, in Blokland, A., Von Lampe, K. & Van Deuren, S. (2024) *Outlaw Bikers as Organized Crime*, Routledge: New York.

Von Lampe, K. & Blokland, A. A. J. (2020). Outlaw biker clubs as an object of study for students of organized crime. *Crime and Justice*.

Vonnissen:

- Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. (2022). ECLI:NL:GHARL:2022:3829.
- Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. (2020). ECLI:NL:GHARL:2020:10406.
- Gerechtshof Den Haag. (2019). ECLI:NL:GHDHA:2019:1451.
- Rechtbank Den Haag. (2018). ECLI:NL:RBDHA:2018:7183.
- Rechtbank Midden-Nederland. (2021). ECLI:NL:RBMNE:2021:1484.
- Rechtbank Midden-Nederland. (2022). ECLI:NL:RBMNE:2022:2403.
- Rechtbank Noord-Holland. (2024). ECLI:NL:RBNHO:2024:2376.
- Rechtbank Noord-Nederland. (2019). ECLI:NL:RBNNE:2019:2445.

Fenomeenbeelden

In 2024 zijn een aantal fenomeenbeelden verschenen.

www.politie.nl/informatie/publicaties-over-georganiseerde-criminaliteit.html

Colofon

Uitgave: Politie Nederland

Fotografie:

Beeldbank politie, ANP

Vormgeving:

Team Productie, Politiedienstencentrum, LO & LX.

Informatie:

meerinfo@politie.nl

© 2024, Politie

Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de politie, die daartoe door de auteurs met uitsluiting van ieder ander onherroepelijk is gemachtigd.

